

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 225. szám
1940. október 4., péntek

Szerkesztésért felel:
NEDECZKY FERENC

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny laptuladó r. t.” — Törvényeséki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Chamberlain lemondott

Churchill átalakította kormányát

A német sajtó nem tulajdonít jelentőséget a változásnak — O'aszország igényt tart Belga-Kongóra

Olasz gépek is bekapcsolódnak az Anglia elleni támadásba

London, (Rador.) Hivatalosan jelentik: Neville Chamberlain lemondott a Churchill-kormányban viselt tisztségéről. Az uralkodó a lemondást elfogadta. A kormányban a következő változások álltak be: Anderson belbiztonsági minisztert Chamberlain helyébe nevezték ki. Herbert Morrison beszerzési miniszter belbiztonsági miniszter lett. Cranborne vicomtot, dominiumügyi miniszterre nevezték ki Caldeconte helyébe, aki igazságügyminiszter lett a lemondott Lord Hower helyett. Sir Andrew Duncan volt kereskedelmiügyi miniszter a beszerzési minisztérium vezetését vette át és Oliver Lytteltont nevezték ki kereskedelmiügyi miniszterre. Sir John Reitt szállításiügyi miniszter a közmunka és középítkezési minisztériumot vette át. Moore Brazon alezredest szállításiügyi miniszterre nevezték ki. Churchill miniszterelnök felkérte Sir Kingsley Wood lövecséletről és Bevin munkaügyi minisztert, hogy máától kezdve vegyenek részt a háborús kabinet munkálataiban. A Churchill-kabinet többi tagja: Halifax lord, Greenwood, Attlee és lord Beaverbrook változatlanul megtartották tárcáikat.

Chamberlain lemondásával kapcsolatban „Drága Winstonom” megszólítással levelet írt Churchillnek és egészségi okokra hivatkozva, kérte, hogy mentse fel az állásával járó felelősség alól. Churchill sajnálkozó válaszában bejelentette, hogy Chamberlain távozásával keletkezett ürt csak a kormány átalakításával tudja pótolni. Chamberlain egyébként a konzervatív párt elnökségéről is lemondott és minden valószínűség szerint utóda a pártelnök méltóságban Churchill lesz.

Róma. Chamberlain lemondásával kapcsolatban a Giornale d'Italia megállapítja, hogy magánpecsétőri lordja lett a királynak, tehát teljesen eltávozott a politikai életből Chamberlain, aki a háború megindítója és megüzemelője volt. Az olasz lap szerint Angliában a helyzet igen súlyos és ugyanígy ír a Lavoro Fascista is, mely még kifejti, hogy senki ne gondoljon arra, hogy az angolok elleni háború befejeződött, mert az angolok még szívesen védekeznek, azonban a tengely erejével nem fognak szembeszállni tudni. A Tribuna leszögezi, hogy Chamberlain annak idején a háború elején Hitler Adolf halálát vagy legalább is politikai halálát követelte és most ő lett politikai hulla, ahogyan a többi vezetőférfiak Angliában ugyanezre a sorsra jutnak.

Berlin. Itteni politikai körökben az angol kormány átalakítása nem keltett meglepetést és attól nem várnak semmilyen lényeges változást az angol politikában. Berlinben úgy látják, hogy ez az esemény érthető következménye volt annak a kritikus helyzetnek, mely

ben az angol nép van, főként, mert a nagy tömegek elégedetlenek az angol stratégiával, aminek legutóbbi csődje a dakari szégventelés visszavonulása volt. Az angol kormány átalakítása nem érdekli Németországot, vallják a berlini illetékes körök, mert a német álláspont változatlan Angliával szemben: harc a végső győzelemig.

London érdekelheti az eset — írják a ma esti német lapok — mert Churchill a közvélemény nyomására feláldozta Chamberlaint, aki 1939-ben megüzemelte a háborút, aki a tömegek

Jó látási viszonyok mellett támadtak a német bombavetők

Berlin. Londoni tegnap hullámszerűen állandóan támadták a német bombavetők. Korá reggeltől este 7 óráig hatizben volt légiirádó az angol fővárosban. Jó látási viszonyok és felhőtlen égbolt mellett a német támadások főként a Themse torkolatánál levő dokkok ellen irányultak. Mindenütt pontos találatokat értek el a német bombavetők és nagy robbanásokat és tüzeket okoztak.

Berlin. A csütörtök reggeli német sajtó rámutat arra, hogy az elmúlt hét folyamán Londonban szétötvenszer rendelkeztek el légiirádót. A német bombák okozta tüzek sokszor négy napon át tartottak, anélkül, hogy azokat el tudták volna oltani. Egyes lángnyelvek 180 méternyi magasságba is felkörttek.

Az olasz léghaderő is részt vesz Anglia támadásában

Washington. Az United Press jelenti: A washingtoni olasz nagykövet szerint a római kormány intézkedésére ötezer pilóta indult el a különböző olasz ezredektől Németországba. Ugyancsak több ezer Caproni gép repült el Németország irányában. Amerikában úgy tudják,

Japán sajtóvélemény:

Ha az USA és a brit birodalom folytatja a gazdasági ellenintézkedéseket, Tokiónak meg kell kezdeni élet-halál harcát

Tokió. Az Asaki Shimbun szerint, ha Amerika folytatja gazdasági rendszabályait Japán ellen és a vas- és acél-kivitel tilalma után a petroleum exportját is betiltja Japán felé és ha az angol dominiumok kaucsukot és egyéb fontos cikket nem szállítanak Japánba a tokiói kormánynak meg kell kezdeni élet-halál harcát, mert mindez halálos csapást jelent Japánra. Japán — írja a külügyminisztériumhoz közelálló lap — nem akar konfliktust előidézni de mindent meg kell tennie, hogy átvészelje ezeket a veszedelmeket, melyek létét és életét fenyegetik.

Tokio. (Rador.) A Domei-ügynökség jelen

előtt egyáltalán nem volt rokonszenves és akit most „kidobnak a léghajóból”, Berlinben a régi közmondást idézik: „A mór megtette a kötelességét, a mór mehet.”

Angol hadijelentés

London. (Rador.) A légügyi és a belbiztonsági miniszteriumok az alanti jelentést adták ki: Szerdán a korá reggeli órákban egyes ellenséges repülőgépeknek sikerült Közép- és Keletanglia tengerpartjai mentén rövid ideig tartó támadásokat végrehajtaniok és bombákat ledobni. Ugyanez történt Essex-megyében és Délwalesben. Csak egészen kis méretű károkat jelentettek és a támadásoknak néhány áldozata van. London ellen reggel 9 órától kezdve intéztek támadásokat az ellenséges gépek, de vadászkielöntményeinknek sikerült ezt a tevékenységet megzavarni és a támadó alakulatokat elűzni. Csak egészen kisszámú gépnek sikerült London felé hatolni, de elszórtan ledobált bombáik nagy károkat nem okoztak és az áldozatok száma is kevés. A kenti grófság több városára is dobtak le bombákat, csekély károkat okozva. Este 7 óra 15 percig érkezett jelentések szerint 9 ellenséges repülőgép elpusztult, egy angol gép hiányzik. A „Recoil” nevű segédcirkálóknak hosszabb idő óta távol van és ezért elveszettnek kell tekinteni.

hogy Anglia küszöbön álló megtámadásában Olaszország is részt akar venni és ez magyarázza meg az olasz pilóták és repülőgépek Németországba indítását.

Háború a tengeren

Berlin. A Hamburger Fremdenblatt jelenti: Az angol tengerpart közelében az 1300 tonnás Lundhal svéd gőzös aknára futott és elsüllyedt. A hajó személyzetének legnagyobb része elpusztult. Ugyancsak aknára futott és elsüllyedt a 4300 tonnás Blakeend angol kereskedelmi gőzös, amelynek 83 főnyi személyzetéből csak tizenhat menekült meg.

Köpenhága. Langeidnból jelentik, hogy a hullámok egy páncélos cirkáló roncsát viszik a dán partok felé. Még nem lehetett megállapítani, hogy a hadihajó harc során vált ronccsá, vagy pedig szerencsétlenségnek lett-e az áldozata. Még nem állapították meg, hogy milyen nemzet hajójáról van szó.

ti, hogy a 75 éves Kanin herceg, tábornok, vezérkari főnök lemond állásáról és átveszi a legfelsőbb haditanács vezetését. Utóda Sugijama tábornok, volt hadügyminiszter és az északkeleti japán hadsereg főparancsnoka lesz.

Tokio. (Rador.) A Stefani Iroda jelentése szerint Matsuoka japán külügyminiszter villásreggelit adott az olasz és német nagykövetek és katonai attasék tiszteletére. A villásreggeli Kono herceg miniszterelnök kivételével a japán kormány összes tagjai megjelentek.

Japan—kinai összeesapás Indokínában

Genf. Hanoi-ból, Francia-Indokína fővárosából olyan jelentések érkeztek, hogy Indokínában megtörtént az első összeesapás a japán és a kínai csapatok között. Mint ismeretes, a csungkingi kínai nemzeti kormány parancsot adott csapatainak, hogy hatoljanak be Indokínába és bocsátkozzanak harcba a japánokkal. A kínai csapatok jelentékeny veszteségeket szenvedtek és északi irányban visszavonultak.

Gayda a fasiszta Olaszország és a Szovjetunió közötti hasonlóságról

Róma. Gayda főszerkesztő a Giornale d'Italiában vezércikket írt a hármassal szembeni kapcsolatos szovjet-orosz álláspontokról, ugyanakkor a szovjet—olasz kapcsolatot is ismertette. Gayda főszerkesztő a többek között a következőket írja:

— A Pravda és az Izvesztija cikkei világosan rációlnak az angol hírverés által világgá röpitett hírekre, amely szerint a hármasszegezmény a Szovjetunió ellen irányult volna. A hármasszegezmény nem irányul senki ellen, de legkevésbé a Szovjetunió ellen. Az olasz—szovjet viszonyt az 1933-ban megkötött támadástkizáró egyezmény szabályozta, amely szerint mindkét állam kötelezte magát arra, hogy nem támadja meg egymást és nem támogat olyan hatalmat, amelyik egyik vagy másik ellen indít támadást.

Mussolini reálpolitikát folytatott mindenkor a Szovjetunióval szemben és sohasem keresztezte ez a két ország egymás érdekeit. A továbbiak során az olasz köziró rá mutat arra a hasonlatosságra, amelyek a Szovjetunió és Olaszország állambereendezkedése között fennállnak különösen családvédelmi téren. Hasonlatos a két ország berendezkedése gazdasági téren is, miután mindkettő önellátásra rendezkedett be.

— London meséi kudarca hullámban, miután Szovjetországban igen jól tudják, hogy a plutokrata hatalmak győzelme esetén ezek a plutokraták a Szovjetunióval szemben éppen olyan kétszínű és ellenséges politikát folytatnának, mint ezt Oroszországgal mindenkor tették. (Stefani.)

A berlini egyezmény visszhangja

Milano. Albert de Stefani a Stampában nagy cikket ír a háromhatalmi szerződésről és abban leszögezi, hogy ez

a megállapodás nemcsak Európára és Ázsiára vonatkozik, hanem föléli majd Oroszországot és később Amerikát is, ha ez utóbbi megszabadul az angol-szász közelség alól.

A fasiszmus és nemzetiszocializmus áll itt szemben a plutokráciával a „munka-érték” jegyében és ez az új európai rend átmev a kontinens határain, eljut az Atlanti- és Csendes-óceánon túlra.

Az életkörülményekben Németország, Olaszország, Japán és Szovjetország békeesen fogják megoldani a nagy problémákat.

Az olasz cikkíró még megállapítja, hogy az az Amerika, mely olyan nagy ellenfele volt a németek által követelt „életternek” tulajdonképpen megalapítója ennek a fogalomnak a „Monroe-elv” alkalmazása révén.

„Belgiumot nem illet meg többé a Belga-Kongó”

Róma. A Popolo d'Italia írja: Mint ismeretes, az olasz és német megbeszéléseken a Belga-Kongóról is szó esett. Kölcsönösen megállapították, hogy

Belgiumot nem illet meg többé a Kongó feletti felségjog és hogy ezt a hatalmas gyarmatot a tengelyhatalmak belevonták Afrika új elrendezésének programjába.

Olaszországnak és Németországnak elhatározott szándékát nem másíthatja meg az a tény, hogy a Kongóval szomszédos angol gyarmatokról angol bizottságok érkeztek a gyarmatra és az ott lévő hadsereg felett átvették a parancsnokságot.

Az olasz kormány számolt az ellenállásnak ezzel a kísérletével és már megtette intézkedéseit, hogy ezt az ellentállást leverjék. Olaszország az új elrendezésben a maga számára követeli a Kongó gyarmatot. (Stefani.)

Propaganda-Maginot-vonallal nem lehet megállítani az olaszok afrikai előretörését

Berlin. A csütörtök reggeli német sajtó gúnyos hangon emlékezik meg arról az úgynevezett „egyiptomi Maginot-vonallal”, melyet az angolok most sebtében épített erődövel akarnak az olasz támadásokkal szembe állítani. A német lapok emlékeztetik az angolokat az igazi és „hamisítatlanul franciaországi Maginot-vonal” kudarcára és leszögezik, hogy Graziani tábornagy feketéngeseinek és gyarmati katonáinak még ez az an-

Szombatig marad Rómában a spanyol belügyminiszter

Róma. Szerda este 18 óra 30 perckor Ciano gróf olasz külügyminiszter a Chigi-palotában fogadta Serrano Suner spanyol belügyminisztert, akivel hosszú és szívélyes megbeszélést folytatott. Serrano Suner ezután a spanyol nagykövetségen ebédet adott az olasz előkelőségek számára. A diszében ott voltak Ciano külügyminiszteren kívül Garcia Condelezza római spanyol nagykövet, Mutti, a fasiszta párt főtitkára, Pavolini olasz népevelésügyi miniszter, von Mackensen római német nagykövet és Borghese herceg. Róma kormányzója

Róma. Serrano Suner spanyol belügyminiszter még a csütörtöki napot is Rómában töltötte, eddigi programjától eltérőleg. A spanyol államférfi csütörtökön diszében vesz részt, majd este egészen intim jellegű vacsorán.

Róma. Serrano Suner spanyol belügyminiszter szombatig marad az olasz fővárosban és akkor utazik el onnan egyenesen Madridba. Miután a spanyol államférfi hivatalos látogatása már szerdán befejeződött, e néhány napos római tartózkodása kizárólagosan magánjellegű. (Rador.)

Farinacci államminiszter berlini látogatása

Berlin. Roberto Farinacci olasz államminiszter Dino Alfieri berlini olasz nagykövet

Wilkie elnökjelölt:

„Roosevelt teletlős a müncheni kudarcért is”

Newyork. Wilkie, a republikánusok köztársasági elnökjelöltje Clevelandban beszédet mondott és kihangsúlyozta, hogy

a háromhatalmi paktumot Roosevelt politikája idézte elő

mert az aláíró hatalmak attól tartanak, hogy Amerika meg akarja őket támadni. Hét és fél év óta folytatja Roosevelt ezt a kihívó politikát, pedig

az amerikai nép nem akar háborút sem az Atlanti-óceánon, sem a Csendes-óceánon.

— Nem hiszem — mondotta Wilkie, — hogy Roosevelt politikája fenntarthatja Amerika békéjét, pedig a jelenlegi védelmi rendszerrel az USA nem védhető meg.

Roosevelt viseli a felelősséget a müncheni konferencia eredménytelenségéért, ahol az ő hibájából még Csehszlovákia feláldozásával sem lehetett megóvni a világbékét.

Végül leszögezte, hogy Amerika repülőgépek kevés kivétellel elavultak és alkalmatlanok.

Végül a Berlinben megkötött egyezményre vonatkozóan a következőket jelentette ki Wilkie:

— Nem hiszem, hogy jelenlegi politikánk a béke fenntartását szolgálja és kétkedem jelenlegi kormányunk ama képességében, hogy megfelelő védelmi intézkedések által biztosíthatná és megmenthetné Amerika békéjét. Mindaddig, amíg ilyen védelmi rendszer nem létezik, az amerikai nép nem óhajt nemzetközi bonyodalmakat.

gol „propaganda Maginot-vonal” sem fog akadályt képezni, abban a törekvésükben, hogy Egyiptomot felszabadítsák az angol befolyás és gyámkodás alól és hogy Afrikát visszaadják eredeti hivatásának, nehogy az a plutokrata hatalmasságok kizsákmányolásra ítélt területe legyen.

Berlin. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti: A világsajtó az utóbbi időben olyan híreket terjeszt, hogy az angolok olyan repülőgépeket állítanak elő, amelyeket kitünően használhatnak Németország ellen bombázó támadásalkalmál. Berlini politikai és katonai körökben ezt a sajtóhadijáratot úgy tekintik, mint olyan manővert, amellyel a gyengülő angol légihaderő eredménytelen fevékenységét akariják elpalástolni és az angol pilóták hivatkoztató tekintélyét helyreállítani. Ezek a híresztelések minden alapot nélkülöznek és nincs olyan nép a világon, amely még egyszer felülne a brit propagandának és befolyásolni hagyná magát.

társaságában szerda délelőtt meglátogatta az olasz-német intézetet, ahol az elhangzott üdvözlő szavakra adott válaszában kijelentette, hogy megingathatlan hittel bizik a tengelyhatalmak győzelmében és a két fiatal forradalmi megmozdulás dicsőséges jövőjében.

Berlin. Rudolf Hess államminiszter, a Führer állandó helyettese szerda este kihallgatáson fogadta Roberto Farinacci, olasz államminisztert, aki németországi tanulmányutja során Berlinben tartózkodik.

Tartalék munkahadsereget szervez a Szovjet

Moszkva. (Rador.) A legfőbb szovjet-tanács elhatározta, hogy minden évben 500.000—1.000.000 ipari munkást képeznek ki, hogy tartalék munkahadsereg álljon rendelkezésére. A városi és falusi fiatalság alkalmas rétegeit külön oktatásban részesítik az ipariskolákban. Az ipari munkástartalék a népbiztosok tanácsának rendelkezésére áll és a kormány különleges engedéllyel nélkül a népbiztosok, vagy iparvállalatok nem használhatják fel azt.

Washington. Bostonból jelentik, hogy az USA és Kanada közös nemzetvédelmi bizottsága, mely La Guardia newyorki polgármester elnöke alatt áll, tegnap ülést tartott. A bizottság hat amerikai és öt kanadai tisztet küldött ki Ujškócía szigetére a szükséges légi és tengerészeti védelmi támaszpontok kijelölésére. Ez a bizottság ugyanilyen céllal felkeresi Kanada partvidékét is. Az amerikai hadsereg 11 tiszte a Bahama szigetre indult, hogy védelmi támaszpontok helyeit kijelölje. A támaszpontok kiépítéséhez haladéktalanul hozzákezdnek majd.

A francia követet fogadta Roosevelt

Washington. Franciaország el washingtoni követét tegnap fogadta Roosevelt elnök. A kihallgatásnak különös jelentőséget tulajdonítanak.

Görög katonai delegáció Ankarában

Az Osservatore Romano athéni tudósítója jelenti, hogy görög katonai bizottság utazott a török fővárosba, ahol tárgyalásokat folytat a két nemzet hadseregének és légi ereje megjavításának lehetőségeiről. A katonai bizottság látogatásának hír szerint nincs hivatalos jellege, noha a görög delegáció állítólag a török kormány meghívására érkezett Ankarába, hogy elkészítse a görög-török katonai szövetséget.

Athén. (Rador.) A NTI jelenti: Két angol repülőgép kényszerleszállást végzett Kréta-szigetén. A gépeket elkobozták és a pilótákat internálták.

Antonescu államvezető rendeletére

Amnesztiát kapnak a kisebb kihágásokért elítélt személyek

„Az országnak dolgozó karokra van szüksége” — Csak hittársaik ügyeit képviselhetik az ügyvédi kamarában maradt zsidó ügyvédek

A német etnikai kisebbség vezetőjének felhívása

Bucuresti. Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök államvezető, ma meglátogatta a vacarestii és jilavai fogházakat, a katonai ügyészséget és a bucarestii rendőrprefekturát.

Az államvezető megállapította hogy a foglyokat hónapokra, sőt évekre ítélték el egészen jelentéktelen ügyek miatt és a katonai törvényszékek elé kerültek az elmúlt politikai rendszerben azok, akik elől meg akarták védeni helytelen államvezetésüket és olyanok, akik ezzel az egészségtelen és az országra káros rendszerrel természetesen elégedetlenek voltak. A börtönökben és lökényben a preventív fogságban az emberek nemcsak szabadságuktól vannak megfosztva, de minden emberi méltóságtól is. Nincs elegendő és megfelelő étkezés számukra és az egészségügyi viszonyok is súlyos kifogás alá esnek. A bucarestii rendőrprefekturán valóságos kínzásszámhá ment a letartóztatottakkal történt bánásmód még a legkisebb kihágásokkal szemben is. Ugyanakkor pedig a volt rendőrprefektusnak nagy szerzői és lényező termet, kártyaszobát, fürdőtermet és diszkrét kabinetjét voltak. Elrendelte az államvezető, hogy a rendőrprefekturát nyomban át kell alakítani és át kell szervezni.

A tisztviselők is valósággal össze vannak zúfolva se levegő se fény nem jut hozzájuk és mindenütt madhosszat villanylámpa mellett dolgoznak.

Ugyanakkor rendeletet adott ki az államvezető, hogy a kisebb kihágások és vétkek miatt ott levők ügyét likvidálni kell, amnesztiák után és nyomban munkához kell az embereket juttatni.

A feleslegesen katonai bíróságok elé utalt

Minisztertanács foglalkozott a menekültek helyzetével

Bucuresti. A minisztertanács jelent: Október 1-én minisztertanács volt, amelyen a következő határozatokat hozták:

1. Az államvasutak munkálatai számára 1700 menekültet bocsájtanak rendelkezésre.
2. Orvosokat és gyógyszerket küldenek azokra a területekre, ahol menekülteket nagyobb számban helyezték el.
3. A volt képviselők számára olyan állandó helyzetet teremtenek, amely módot nyújt egzisztenciájuk biztosítására.
4. Mindazon menekült ügyvédek számára, akik kötelezettséget vállalnak arra hogy ügyvédi irodájukat falun megnyitják és gyakorlatukat folytatják, 30-40 ezer lejes segélyt utalnak ki.
5. Az ügyvédi kamarákban megmaradt zsidó ügyvédek csak hittársaik ügyeit képviselhetik személyesen a bíróságok előtt.
6. Valamennyi jogtanácsosi állásban levő zsidó ügyvédet kereszténynek kell helyettesíteni.
7. Valamennyi szabadfoglalkozású és ügyvédet, akik a kiürített területekről érkeztek, elhelyezik olyan mértékben, ahogyan a zsidó szabadfoglalkozásuk által elfoglalt állások felszabadultak.
8. Huszonötmillió lejes alap létesül a színházak és a nemzeti művészet támogatására.
9. A minisztertanács tudomásul vette a menekültügyi kormánybiztos azon jelentését, amelyben beszámolt arról, hogy a menekültek számára kabinokat létesített Bucurestiben, Lugojon és más központokban, ahol 20 leibe kerül egy étkezés.

Kinevezések a légionárius mozgalomban

Bucuresti. Horia Sima, a légionárius mozgalom vezetője kinevezte Alexandru Randa légionáriust a légionárius sajtó vezetőjévé és Alexandru Vergattit a légionárius könyvelési hivatal főnökévé.

Német lap Antonescu államvezető gazdasági munkatervéről

Berlin. A Südostecho című gazdasági revü Antonescu tábornok, államvezető gazdasági irányelveivel foglalkozik és megállapítja, hogy a mezőgazdaság terén a reális helyzet

ügyeket át kell tenni sürgősen polgári bíróságokhoz, mert a katonai bíróság elé utalás kizárólag megfélemlítési céllal történt. Speciális bíróságot delegált az államvezető ezeknek a kisebb ügyeknek gyors és végleges letárgyalására. Elrendelte hogy az élelmezést megjavítsák és a legemberiebben bánjanak a bűnösökkel, mert az eddigi fennállott rendszer csak társadalmi anarchiára vezetett.

ahelyett hogy a bűnös és megtévedt embert jó utra térítené, a tömegekben felébresztené a féltékenységet és erkölcsi tanítást adna a népnek. Egyébként

a foglyok között az államvezető rendeletére hetenként istentiszteletet kell tartani.

amellett pedig konferenciákon kell erkölcsnemesítő oktatást adni számukra. Megdöbbenéssel látta az államvezető, hogy intelligens embereket összezártak a társadalom söpredékével.

Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök ez alkalommal kifejtette, hogy miután nem lehet mindenütt ott az országban, ahol szeretne.

felhív minden illetékest és igaz hazafit, hogy ezeket a problémákat ott ahol van, él és látja, vegye figyelembe és kísérje figyelemmel, hogy szükség esetén a teendőkre utmutatást adhasson.

Antonescu tábornoknak az a véleménye, hogy az ország fogházai és börtönei nem vezethetnek a társadalmi anarchiára mert a nemzet aránya: a két dolgozó kar. Ezeket a karokat kis bűnökért nem szabad összekötöni, mert munkaképtelenné tesszük azokat erkölcsileg és fizikailag egyaránt.

felismerésével pontos munkaterv készült az államvezető utasítására. A hiányokat igyekeznek bepótolni, a bürokratikus rendszert leépítették és minden bevethető földet bevetet-

Uj rend a menekült-ügy rendezésénél

A menekülteknek sürgősen munkához kell látniok

Bucuresti. A menekültügyek intézését most a kormány rendelkezése folytán teljes mértékben egységesítették és az összes problémák megoldása a menekültügyeket intéző minisztérium, illetve államtitkárságok és bizottságok hatáskörébe tartozik. A kormány elsősorban különböző központokat állít fel, a menekültek ügyének kezelésére és e célból

20 millió lei erősségűnek szolgáló összeget utalt ki.

Ugyanakkor azonban elrendelte a kormány hogy az összes állami intézmények, melyek pénzdórmányokat vagy gyűjtéseket kaptak, illetve eszközölték, a pénzüsszereket

nem használhatják fel a menekültek általuk óhajtott módon való segélyezésére hanem a központi és egységes segélyezés érdekében minden összeget be kell utalniok, illetve jelenteniok kell a kormánybiztoságoknak.

Külön gondja a kormánynak hogy a menekültek nyomban elhelyezést nyerjenek a nemzetgazdasági életben. Ugy a fizikai munkások, akik kétkézimunkájuk után élnek, mint az intellektuális munkákat végzők, be kell illeszkedniük az állam ujjáépítésébe.

tek. Az államvezető utasítására a vetéseket a maximumig fokozzák, az állatállományt fel-frissítik és mezőgazdasági gépekkel látják el a földműves társadalmat és lehetővé teszik, hogy termékeit jó áron adhassák el. Az államvezető a hatóságok vezetőit a helyszíni munkák ellenőrzésére.

Az ipar terén ugyancsak pontos munkatervet készítettek elsősorban nyersanyagok beszerzésére. Ahol ezeknek beszerzése nehéz, vagy lehetetlen, az országban található régi anyaggal kell helyettesíteni.

Nemzetgazdasági terén Antonescu tábornok elve: az árak állandósítása, hogy ezáltal a szegény és kisjövedelmű néposztály vétefeltehetőségének és vásárlóképeségének határa ne legyen átlépve. A hitel tekintetében a román államvezető azt kívánja, hogy az veszítse el kamathozó jelentőségét és termelő, alkotó tényezővé váljék. Végül megenyíti a német lap Antonescu tábornoknak azt az óhaját, hogy: a kenyér, a növényolaj, szappan, hus és más fontos elsőrendű szükségleti cikkek árait szabályozzák és fogyasztását racionalizálják.

A román diákság vezetői Bucurestiben lesznek vasárnap

Bucuresti. A Keresztény Román Diákegyesület elnöksége az összes kerületi diákegyesületet vasárnap, október 6-ára Bucurestibe rendelte, hogy a légionárius mozgalom vezérének felhívására feleljenek.

Intézkedések a menekültek ügyében

Bucuresti. Közlik a kiürített területekről származó birákkal, államügyvédekkel és bírósági tisztviselőkkel, hogy mindenféle megbízás, amely az illetékes bizottság javaslata alapján történik, időleges jelleggel bír és csak a fenti testületek átszervezéséig tart. Éppen ezért felszólítják az érdekelteket, hogy saját érdekükben ne vállaljanak hosszabb lejáratu szerződéseket.

Bucuresti. Az államvasutak igazgatósága elrendelte, hogy október 4-én éjjelkor megszüntetik mindazokat a kedvezményeket, amelyeket a bucovinai, basarabiai, transilvaniai és dobrogeai menekültek élveztek vasuti utazásaik és ingóságaik szállítása során. Megszűnik a kedvezmény azok számára is, akik elhagyják az országot hogy az átengedett területekre utazzanak.

Akár menekült valaki, akár nem menekült: az államnak polgáraival szemben egyetlen kötelessége van és ez az, hogy munkaalkalmat szerezzen számára, hogy munkához juttassa.

Rengeteg pénz és állami érték megtakarítására van szükség, ugyanakkor pedig a gazdasági termelés fellendítése a munkás kezek révén elengedhetetlen és parancsoló szükségesség.

Nem adományokat és ehhez hasonló segítséget kell várniok a menekült tisztviselőknek és alkalmazottaknak.

mert ezeknek az állam kintalja fizetését és a menekültek helyzetükre való tekintettel, a különböző állami és az állásukba vágó miniszteri tárcák mellett működő hitelintézeteknél hosszabb hitelek kaphatnak. Ezek a hitelintézetek utastást kaptak, hogy a menekült tisztviselőknek és alkalmazottaknak hasonló formában és esetekben segítségükre legyenek.

A tisztikar 20 millió leit ajánlott fel ama tagjai számára adandó ilyen hosszú lejáratu kölcsönök folyósítására, akiknek menekültniök kellett.

A többi állami intézmények közalkalmazottai és

URANIA

Zsufolt házak gyönyörködnek BETTE DAVIS, LESLIE HOWARD csodás filmjén:

„KIGYÓ” (Örök rabszolgaság)

SOMERSET MAUGHAM világhírű regényének filmváltozata. Szünetben: DUO-POPESCU legújabb száma! — Híradó 472.

Ma: 5, 7.15, 9.15.

egyesületei körében is hasonló mozgalmak vannak folvamában a kartársak jelenlegi helyzetében nyújtandó segítségére.

A menekülteknek azonban sürgősen munkához kell látniuk. A munkásoknak munkába kell állniuk. A mezőgazdaságban soha nem lehet eleget dolgozni: oda kell állni a mezőművelésre váró földekhez.

A CFR igazgatósága közölte hogy sürgősen alkalmaz 2000 munkást, speciálistát, segédmunkást egyaránt.

Ha a menekültek nem jelentkeznek munkára.

A német etnikai kisebbség vezetőjének felhívása az államvezetővel kötött megállapodás végrehajtásáról

Bucuresti. A romániai német etnikai kisebbség vezetője, Andreas Schmidt felhívással fordult néptársaihoz, melyben felhívja őket, hogy miután a légionárius Románia teljes mértékben Németország mellett áll, a német és román érdekek teljesen közösek, minden németnek kötelessége, hogy a román állam ujászíjtelésében a román állammal és annak vezetőivel szemben kötelességet teljesítse.

A német etnikai kisebbség vezetői és Antonescu államvezető megállapították az együttműködés mikéjét és az államvezetőnek gondja lesz rá hogy a román hatóságok németekhez méltóan bánjanak a német kisebbség tagjaival. Minden eddigi antagonizmus, melyet az elmúlt politikai rendszer inaugurált a németek ellen — megszűnik és az államvezető rendelkezést adott az alantas hatóságoknak elgondolásainak és célkitűzéseit.

Zingarelli olasz köziró:

Ugyanugy, mint a fascizmus, a zöldingesek is a kommunizmus ellen harcoltak

Róma. Zingarelli, a Popolo di Roma és a Stampa című nagy olasz lapokban feltűnést keltően érdekes cikket ír a zöldingesek meneküléséről Bucuresti felé, valósággal

összehasonlítást tesz a fasiszta forradalom diadalra jutása, a Marcia su Roma és a vasgárda megérdemelt diadala, a "Marcia su Bucuresti" között.

— kétségkívül azt a következtetést kell levonnunk, hogy nem akarnak dolgozni. vagy van kellő megélhetési forrásuk és nem kívánják a róluk való gondoskodást, munkakialom és kereset szerzése tekintetében.

A kormány gyermekekről, betegekről, asszonyokról és diákokról megfelelő módon gondoskodik.

Ak egészséges annak munkát adnak, munkát szereznek és munkához juttatják. Akik ezt nem érik meg, nem ismerik fel, hogy mi a kötelesség az állammal szemben, azok kényszermunkatáborokba kerülhetnek. Rador

nek mielőtt hamarabb és haladéktalanul történő végrehajtására. A hadseregben miután a német és román célok közösek — amnesztiát adott az államvezető a német kisebbségekhez tartozóknak a tisztázatlan katonai helyzetben lévők és a rekvírációkkal kapcsolatos félreértések ügyében. A német kisebbség vezetője viszont elrendelte, hogy azok a németek, akik behívót kapnak a parancsnak nyomban tegyenek eleget, mert mindezt a német kisebbség szervei fogják ellenőrizni.

A németek helyzetét és személyét a hadseregben tiszteletben fogják tartani, mert úgy ez mint a németek lojális és fegyelmezett magatartása az idők parancsolta magasabb szempont. A fegyvelmezés elengedhetetlen egy államban, amely Németországgal őszinte barátságban él.

A kiváló olasz köziró rámutat arra, hogy husz év előtt kezdődött meg ennek a mozgalomnak szinte hőskori harca, nagy eszméinek diadalrajutása érdekében.

Ugyanugy, mint az olasz fasiszta, a zöldingesek is a kommunizmus ellen harcoltak. Isában vette kezdetét ez a nagy küzdelem, ahol Constantin Stancu vezetésével

és fiatal munkatársa, Codreanu irányítása mellett indult meg a hazafias küzdelem ama kommunista veszedelem ellen, melynek félrevezetett tömegei kivonultak az uccára, éltették a Szovjetet és becsmérelték az ország hadseregét.

Az 1922-ik évben a Keresztény Honvédelmi Ligának elnökeként Corneliu Zelea Codreanu már személy szerint is kiállt az igaz hazafiaság porondján, rengeteg üldözöttségben van része, többször bebörtönzik, 1925-ben fegyvert fog Manciu jasi prefektus ellen, aki kegyetlen kínzásokkal üldözi a keresztény román diákság százait. Házasságkötése után Zelea Corneliu Codreanu már Kapitány nagyszerű, ifjú és egyre szélesebb körökben térthódító mozgalmának, akinek minden gondolata, hogy a hazát, a dinasztiát és a nép uralmát kikristályosodva léssa győzelemre jutni, azonban mély vallásos és erkölcsi alapon álló elgondolásai és célkitűzései rosszak és elítélnek a király magánéletét, mely méltatlan egy uralkodóhoz és egy nép milliói, mint a külföld szemében beárnyékolja a Korona és az uralkodás fényét.

Titulescu udvari mesterségeire felosztaltják a Vasgárdát, de helyébe nemsokára megalakul a "Mindent a Hazáért" mozgalom, mely az elavult és önzetlenségtől nagyrésztben távolálló politikai pártok csődalkozására az 1936. évi választásokon a nép nagy tömegeinek lelkesedéséből és fegyvelmezett csatlakozásából 66 mandátumot szerez.

A bécsi döntés után a néphangulat és az elfojtott és elnyomott hazafiasérés elemi erővel robbant ki, a Vasgárda kivonult annak a Bucurestinek uccára, amely már régen felkélbe zárta ezt az erkölcsi erőt, melyet magában hordott.

Carol király lemondása természetesen következménye volt egy nemzetközi eseményeknek, mint a belső politikának,

hogy a Marcia su Bucuresti révén a légionárius Románia megalakulhasson és diadalhoz juthasson — fejeződik be az olasz köziró cikke.

Magdolna

Ira: SZEKULA JENO

Mikor bemen a fegyverkereskedésbe és hosszabb alkudozás után megvette a gyöngyháznyelű csinos kis revolvert, már tisztában volt vele, hogy az urát meg fogja ölni. A vásár után nagy és boldog felszabadulást érzett, mintha a nyúl kódébe omlott volna minden szorongó és kegyetlen érzés, amely nyúl hűtőlán éjszaka gyötrelmes vívódása közben kínok vermévé varázsolta nyoszolyáját, a széles nagy francia ágyat, XI-ik Lajos király stílusában, amelynek átszá habhehér függőnyeit boldog emoretiek emelgették anyalkarjukon a mennyezet felé.

A kereskedő az áltóg kísért a ragyogó szénségű és választékosan elegáns fiatalasszonyt, akit nem közönséges karcsúsága miatt arisztokrata hölgynek nézett.

— Minek kell mélyösárgos asszonyomnak a fegyver?

Nem tiltakozott a megszólítás ellen, csak gyorsan és sietve felelt, mielőtt a boltajtó becsukódott volna mögötte:

— Magányosan élek... elhagyott villában. Félek hogy egyszer meggyilkolnak.

Mosoly ragyogott föl lányos tisztaságu finom száján, — mint olyankor, ha leplezől akarta kísérteties és szívelt foltogató gondolatait.

Már vidém hangulaiban róta a város uccáit, mintha elintéződött volna minden komor probléma, amely ifjú életére ráncszedett.

Már szemezett az eső... taxiba vágta magát és bemondta villájának a címét. Otthon az előszobában míg bámulta sápadt arcát a tükörben, döbbenten sóhajtott föl:

— Talán igaza van az anyámnak... Én csak ugyan bolond vagyok!

Egyedül vetkőzött le, nem csőngette föl a szobalányt, mert magára akart maradni kegyetlen gondolatáival, míg nézte a revolver hideg acélsővét, amelyet maga elé tett ki az asztalra. Miért is akar ölni? Más asszonyt is megcsalt már az ura... más is megindította a válópőrt... de nem nyult gyilkos eszközhöz mégsem. Mi ragadja át magát a feltartóztatlanul a vérszes szakadék felé? A gyűlölet... vagy a szerelem? S döbbenten eszmélt rá, hogy félt még mindig halálosan szeretni, a hónapok óta tartó válópőr ellenére... és magányossága és visszavonultsága nem lohasztotta, csak fokozta az érzést. Ágyba vetette magát, míg égve hagyta a lámpát. Képzeteiben már látta a törvényszéki tárgyalást és

tisztán hallotta az elnök kérdéseit: „Mi a neve asszonyom? „Hány éves? „Mi a vallása?”

— Dr. Kiss Jánosné, született Mezey Magdolna — hadarta a nő a kábultság varázslatában. — Huszon-négy éves vagyok... római katolikus.

— Miért ölte meg az urát? Magdolna sekiög nem felelt. Maid elmondta élet-történetét. Gazdag kereskedő család lánya, huszon-egy éves korában ment férjhez Kiss János ügyvédhez. Boldogan éltek. A férje jókereső ember volt, kissé könnyelmű, de az após mindig kisegítette. Lángszű ember... kifűnő szónok... szépen énekel sportol és remekül játszik a bandzsón Telutóban előbb lőtt haza, mint jervezte, mert nem tudott a rére nélkül megjelenni... és ekkor egy budai kis koszmában akadt az urára, kettesben vacsorázott egy csinos barna gépiróliánnyal. Nyomban beadta az ura ellen a válópőrt.

A bírő:

— Ez mind nem indokolja a szörnyű tettet, asszonyom. Hiszen Kiss János megbánást mutatott. Ki akart békülni, Törvénymes javulást ígért. Mindent elkövetett, hogy önt kiengesztelje.

— Mégis meg kellett ölnöm — felelte a nő hal-kán. — Mert nem hittem a javulásban!

Odakünn világsodott Heves eső paskolta az ablakot. Magdolna megindult, felöltözöködött és ruzs-zsal pirosra festette ki láztól és álmatlanságtól króta-fehér száját. Aztán békocsiba ült és valószínű levő urának irodájába hajtatott. Ott azt a felvilágosítást kapta, hogy dr. Kiss János csónakkirándulásra ment, — és még nem lőtt meg — nyilván most is a csónak-házban tartózkodik.

— Vigyen a révpartra! — mondta Magdolna a gépkocsivezetőnek, míg maga is megillett attól, hogy mennyire rekedt, S kitapogatta a retiküljét, hogy nem felejtette-e otthon a revolverét.

Csónakok áztak észlelg meredő dongákkal, a szűn-mi nem tudó esőben. — a nyircseriékkel szegélyezett parion, amelyet a folyónak ónosan borzongó hullámai nyaldostak. A csónakház egyik kabinjában hevert Kiss János ügyvéd és bámulta tágranyított szemmel a szomoruan hulldogáló eszszemeket.

— Az élet ostopba színjáték — dohogta. — Jó azt

mielőbb befejezni, mielőtt halálosan unalmassá válnék.

Huszon-négy órája tekszik így, barnára sült félcup-pasz testtel, mint az indián a fatörzskünyhőben, nézti az elborult eget. Most ott kellene görnyednie az irodában leveleket szétküldözni, behallani a „intéző” ségeket és rendezni egyik-másik adósságát. Száz ezer lelt kellene kilizetni. Honnan teremse elő rőpke huszon-négy órák alatt, amikor neki sonki sem fizet és amije volt, azt könnyelműen elköltötte. Pedig már botránnyal, kamarai följelentéssel és bünygyi eljárás-sal is fenyegetőztek. Az apósa mindig kisegítette és rendezte dolgait. És most?

Revolvert húzott elő a párna alól és dermedten bámult a fekete csőbe.

A fegyvert visszacsuszította a helyére, mert félt a haláltól. Asszonyokra gondolt, akiket szeretett és akik talán őt is szerettek. Melyikük sirtusa megőszinté? És Magdolna jutott eszébe.

Talán még mindent rendezni lehetne. De kellene sietnie az irodába. Főlkeresi majd a rokonait és barátait... kölcsönt kell feihajszolnia, hogy meneküljön a megsemmisülés és gyalázat elől. Ha Magdolna az oldalán lenne... talán menne is a dolog... de már elhagyta az ereje és a bátorsága.

— Hát aludjunk! — dohogta eszelősen. — Aludni jó.

Az utóbbi időben sürin élt altatószerelel. Most is egyik lumenál-tablettát a másik után vette be anélkül, hogy mértékét tartott volna. Ugyis mindvégig!

Elszédült... alaktalan kábulat vett rajta erőt. Amin: eszméletlenül földre zuhant, véresre sebezte az arcát.

Ebben a pillanatban suhant be Magdolna a szobába. A gyöngyháznyelű fegyver kilullott kezéből. Látta a vérző és eszméletlen férfit, a földön szétgurult tablettákat és mindent megértett. Gyűlölete és féltékenysége elpárolgott egyetlen másodperc alatt, míg karjába emelte az eltorzult fejet és húzta az ajulódot az átló felé, hogy magához térítse a hűs levegőn. Párját félt vad kétségbeesett ijedelmé zongott föl ajkáról, elvakult kiáltásban:

— Segítség... Árnyak bukkantak föl sietős léptekkel, innen és onnan is az esőzattat udvaron, hogy Kiss János ügyvédet megmentsek az életnek.

CORSO

PUCINI operájának filmváltozata

6, 7.15, 9.15

Manon Lescaut

A halálig hű szerelem éposza. ALIDA VALLI — VITTORIO DE SICA. A nagy áriákat GIOLI és MARIA CANIGLIA éneklik. — 472. sz. JFA-kiadó. — Elővétell pénztár 11-1.

Ujból megnyitották

a Szahara útjait „Szabad az út belső Afrika és Algir között”

— A tragikusvégű próbálkozásoktól a menetrendszerű járatokig —

A francia gyarmatiügyi miniszter bejelentette, hogy a Szahara egyik fő útját ismét megnyitották. A francia sajtó hangoztatja, hogy „ismét megindult a Birodalom szívvérése” és az árukkal megrakott teherautók, a camion-ok ismét száguldanak a nagy úton le, dél felé. Époszba illő erőfeszítések hozták létre a Dél felé vezető két nagy ut megépítését. A Szaharát sokáig áthatolhatatlan homoktengernek tartották. Elszigetelt és tragikus végű próbálkozások csak megerősítették a mérnököket abban a meggyőződésükben, hogy nem lehet utat vágni a Szaharán keresztül.

A hős uttörők

1859-ben Hanolau Hankan mérnök egy tüzérszállóali parancsnoka a francia kormányhoz tervet nyújtott be a Szaharát átszelő útról. 1877-ben Dupondrel mérnök felelevenítette a tervet. Egyiküket sem hallgatták meg, de 1881-ben már odajutott a dolog, hogy a kormány tanulmányi bizottság kiküldését határozta el.

Flatters ezredes volt az első, aki néhány mérnök, tiszt és szenegáli lövész társaságában nekivágott a sivatagnak, azzal a céllal, hogy áttör a sivatagon és elérje Nigériát. El is jutott Salag-ig, ami a sivatagi utnak körülbelül a közepén fekszik. Itt Hoggar felé tartott, a touareg-törzs földjén, amikor

az egyik reggel borzalmas löfvedésre jutottak: az őrséget a bennszülöttek legyilkolták. Az örök farkát átvágták, fegyvereiket elvették és Flatters és társai még jóformán fel sem ocsudhattak megdöbbenésükből amikor a touaregek nagyobb csapata lándzsával és késekkel rájuk támadt.

A támadó bennszülöttek antilopbőr pajzsokkal, primitív puskákkal is fel voltak szerelve. A meglepett franciáknak annyi idejük sem volt, hogy csatarendbe fejlődjenek, a vörös porfelhők mögül hirtelen csapott le rájuk az orvtámadás, amely egyre hevesebb lett. A tisztek revolverlövésekkel védekeztek nagy hirtelenében.

Flatters ezredes jobbkarját átdöfték, az ezredes térdreest és balkezeiben tartva revolverét, az utolsó pillanatig védekezett. Az egész expedíciót lemészárolták a touaregek, csak két-három tiszt menekült el észak felé.

Ezek elmondották, hogy a bennszülöttek fekete fátyolt viseltek és csak a szemük látszott ki.

A vérbefulladt kísérlet után husz évig ismét nem sikerült semmi a touaregek kiméltelénél végeztek minden hasonló és az előbbinél még ügvetlenebb és tervszerűlenebb próbálkozással. Husz év után megbosszulták a Flatters-expedíció szörnyű végét a franciák.

Cartenest hadnagy nagyobb csapattal elhagyta Hoggarig, a bennszülötteket szabályos csatában leverte a touareg törzs behódolt és bár egyes „disszidensek” továbbra is intéztek szörványosan előforduló, véres rablótámadásokat karavánok ellen, a touaregek a franciákkal szemben többé nem léptek fel ellenségesen. A Szaharában ezentúl már csak az elemes szörnyű erejével kellett megküzdeni az uttörő hősöknek: a forráság, a szomjúság, a láz győrték a bátor vállalkozókat.

Ugyanabban az esztendőben, amikor Cartenest hadnagy leverte a touaregeket, Foucauld-Lamy csoportja Biskrából indult ki Flatters ezredes expedíciója nyomán és sikerült baj nélkül keresztülhatolni a sivatagon.

Ezekután újabb fontos vállalkozások következtek. Most már az volt a cél, hogy a területet megszervezzék Franciaország számára. Foucauld atya és Laperrine tábornok vállalkoztak erre a feladatra. Foucauld atya Hoggarba költözött és megtérítette a bennszülötteket. Laperrine maga köré gyűjtötte a behódolt törzseket, megszervezte a sivatagi rendőrséget a rablók ellen.

Amikor a világháború kitört az egyik törzs fellázadt és a lázadás tüzvészkeut terjedt a sivatagban.

Foucauld atyát meggyilkolták, Pierre Lyautev akkori külügyminiszter Laperrine tábornokot bizta meg a rendcsinálással.

— Önre bízom a Szaharát — üzenté neki, Laperrine a franciákhoz hű bennszülöttekkel helyreállította a nyugalmat.

A háború után Laperrine repülőgépen akart átkelni a Szaharán, amikor Tanezrouft környékén a géppel baleset történt. Laperrine egyik kísérője meghalt, ő maga megsebesült. A másik kísérő, egy hadnagy-mechanikus sér tetlen maradt. Laperrine és társa szörnyű helyzetbe kerültek. Ivóvizet nem találtak. A hadnagy felajánlotta utolsó csepp maradék ivóvizét, Laperrine azonban nem fogadta el. Kijelentette, hogy

ő már úgy érzi: befejezte misszióját. Áldo-

zata nem volt hiábavaló. A fiatal hadnagyot megtalálták és megmentették a tábornokhoz hű méhari bennszülöttek

abban a pillanatban, amikor már ő maga is halálán volt.

Pezsgő és ásványvíz — viz helyett

1922-ben haladtak át először a sivatagon automobilon Haardt és Audoin-Dubreuil, akik Algirtól Timbuktuig jutottak el. Ezután egymást követték a hasonló vállalkozások Citroen és Renault kocsikon, míg azután

1933. óta rendszeres menetrendszerű teherautójáratokat létesítettek. Az utasok a vízhiányon magukkal hozott ásványvízzel és pezsgővel segítettek és a touaregek csodálkozására szmokingban táncra perdültek...

Az Alger-Niger vonal már üzemben van. A háború alatt kissé elhanyagolták az utat, most, mint a lapok írják, mindent rendbe hozták.

A napokban megkezdik a másik két ut is mindhárom egyenként 2000—2000 kilométer hosszú lesz.

A másik két ut Oranból vezet lefelé Francia-Szudán és az Arany-part irányában, a harmadik pedig Marokkót köti össze Szenegáliával.

Az angol blokádot ki lehet kerülni — hangoztatják a lapok, — „Fekete Afrika” termékeit el lehet juttatni Algerig és Marokkóig. „A birodalom él!”

Csak keresztények bérelhetnek a jövőben gyógyszerért

Keresztény gyógyszerár csak keresztény gyógyszerész-alkalmazottnak adhat munkát

Bucuresti. Antonescu Ion tábornok, államvezető rendeletet írt alá, amelynek értelmében zsidók nem bérelhetnek gyógyszerárakat. Az eddigi bérleti szerződések, vagy azok, amelyek most vannak folyamatban, jelen rendelet törvény életbeléptetése alkalmával megszűnnek. A bérbevett gyógyszerárak tulajdonosainak, akiknek szerződéseit megsemmisíteték, egy hónapon belül fel kell számolniuk volt zsidó bérlőkkel való kapcsolataikat. Esetleges kártérítések a tulajdonosokra tartoznak. Zsidók nem alkalmazhatók semmilyen formá-

ban más etnikai származású gyógyszerárak tulajdonosok szolgálatában. A jelenlegi zsidó gyógyszerárvezetőket és kezelőket a mai naptól kezdve egy hónapon belül ki kell cserélni. A fenti rendelkezések a drogériákra is alkalmazandók. A rendelkezésektől való eltérés a patikajog elvesztését vonja maga után. A gyógyszerészeti törvény egységesítéséig a bérletbeadás csak azok részére van megengedve, akik alapos okok miatt személyesen nem vezethetik gyógyszerárukat.

A vizsgálóbíró lefoglalta Titeanu volt sajtó és propaganda-alminiszter vagyonát

Tizenhatmillió lei felhasználásával nem tud elszámolni a volt alminiszter

Bucuresti. Az elmúlt nap folyamán a negyedik számú vizsgálóbírói hivatal vezetője foglalt eszközölt Eugen Titeanu volt sajtó- és propagandaügyi miniszter vagyonára, akit visszaélésekkel vádolnak. A volt miniszter jelenleg 16 millió lei felhasználásával nem tud elszámolni.

Bucuresti. (Rador.) A Curentul írja: „Még abban az időben, amikor Alboteanu Victort tartóztatták, megirtuk, hogy azon a néhány millión kívül, amelyet a fennevezett kezelte el, a sajtó és a propaganda akkori főnöke, Titeanu Eugen súlyos pénzkezelési szabálytalanságokat követett el. Alig hogy Alboteanut a törvényszék börtönbüntetésre ítélte, a C. Teodorescu dr. állami ellenőr által megejtett újabb vizsgálat megállapította, hogy Titeanu nem számolt el egyes pénzalapokkal. A vizsgálatról szóló jelentést a propagandaügyi minisztérium feljelentésével együtt az ilfovi ügyészség elé terjesztették, amely az ügyet a negyedik számú vizsgálóbíró-ságnak osztotta ki. Ionescu Alexandru elnök-vizsgálóbíró áttanulmányozta az iratcsomót, több ízben kihallgatta Titeanút, azonkívül számos tanút. A vizsgálat befejezése után az ügycsomót áttették az ügyészségre döntés végett. Az eredmény az lett, hogy az ügyet irattárba tették, a katonai összpontosításra behívott Ionescu vizsgálóbíró helyettesének végzése alapján.”

De az igazságügyminisztérium elrendelte a

vizsgálat újra való megindítását. A vizsgálóbírónak ez alkalommal sikerült bizonyítékokat gyűjteni Eugen Titeanu volt propagandaügyi miniszter bűnössége mellett. Így megállapították hogy a volt miniszter a newyorki román kiállításra szánt 2 és fél millió leies alappal, valamint Carol király londoni utazása számára szánt 2 és fél millió leies összeggel nem számolt el. Mintegy 3 millió leit kitevő alap felhasználásáról Titeanu egyáltalán nem volt hajlandó felvilágosítást adni. A vizsgálóbíró erre vonatkozó kérdésére a volt miniszter a következőket jelentette ki: „A pénzt egy személynek adtuk, aki Carol volt király londoni utazása alkalmával hangulatot csinált.” Ezenkívül még egy 5 millió alap felhasználásáról sem tudott Titeanu kellő felvilágosítást adni. A volt miniszter kijelentette, hogy erről az ügynevezett „rendelkezési alapról” nem volt köteles elszámolást adni és a pénzt Calinescu volt miniszterelnöknek, akkori belügyminiszternek adta át. Az ilfovi ügyészség a volt miniszter ellen felmerült terhelő adatok alapján vádiratot adott ki és letartóztatási indítványt tett. A volt miniszter ellen közpénzek elsikkasztása és a közvagyon védelméről szóló törvény alapján emeltek vádat.

A vizsgálatot ettől függetlenül tovább folytatják, mert az a gyanu, hogy Titeanu más összegeket is csalárd módon kezelte.”

FORUM Telefon jegyelővét 20-10.

Előadások: 5, 7.15 és 9.30 órakor.

Folytatódik az óriási siker. A szezon legnagyobb filmje. LAGERLÖF ZELMA, a Nobel-díjas regényíró: „A halál kocsi” című világhírű regényének óriási sikerű filmváltozata:

A fáradság halál

Louis Jouvet, Marie Bell, Pierre Fresnay és Micheline Franceay a főszerepekben Julien Duvivier a leghehetségesebb francia rendező mesterműve. A francia filmgyártás e minden felülmúló remekművét látnia kell! — Uj 472, számú UFA-híradó.

ARADI KÖZLÖNY

elöljáró: **ARADI KÖZLÖNY**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves ár: 840 lei | Nagydíjra 210 lei
Hónapra 70 lei

Hírek mindenfelől

APÁCA MINT ÜGYVÉD

Az északamerikai unió Michigan államának legfelsőbb bírósága előtt egy Ana Joachim nevű demokosrendi apáca, mint védőügyvéd mutatkozott be. Ana Joachim, mielőtt a szerzetrendbe belépett volna, jogi tanulmányokat vezetett a detroiti egyetemen. Valószínűleg ez volt az első eset a történelemben, hogy apáca védőügyvédként szerepelt.

LELEPLEZTÉK A GYÉMÁNT ÉLETKORÁT

Az ásványok életkorának modern meghatározása a rádióaktív szénbomlás pontos ismeretén alapul. A rádium-elemek, ismert törvények szerint bomlanak szét héliummá, órára és egyéb bomlási termékeké s így valamilyen rádium-preparátum hélium- vagy óntartalmából meg lehet határozni a bomlás tartalmát s ezzel az életkört is. Ilyen módszerrel derítette ki A. Holmes és F. Panofit a kimberliti életkorát amelyben a híres délaliforniai kimberliti bányá gyémántjai találhatóak. A kimberliti héliumtartalma 58 millió éves kornak felel meg. Ennyi időt tehát az örök ifúságban tündöklő gyémánt is. Ez a vizsgálat megerősítette a geológusok véleményét is, amely szerint a gyémánt a krétakorban, vagyis a Földnek abban a korszakában keletkezett, amelynek jellemző állatai az óriás hiulók voltak.

GURULÓ OTTHONOK

Amerika lassankint átalakul a guruló otthonok hazájává. Egy Detroitban kiadott statisztika szerint az Egyesült Államok különböző községeiből naponta 140 guruló lakás kerül ki. Halalmas zárt teherautók ezek, helyesebben motorral hajtott, keréken gördülő vikendházak. Kellemes, kényelmes szobahelyre van benne, központi fűtéssel. Vanak olcsóbbak és vannak drágábbak. A drágábbakban szőnyeg van, tapétás fal, linom butorok, tükrök, főzőtűk, jég-szekrény, fűtőszoba, hideg-meleg vízzel. Az ilyen körülbelül 20.000 ilyen guruló otthon kerül ki az amerikai gyárakból, de a jövőben még erősebben fokozzák a termelést, mert a kereslet óriási.

MŰVELETLEN BETÖRŐK

A római rendőrség olyan betörőket keres, akik nyilatkoznak nem ismerik századunk gazdasági életének alapjait, az értékpapírt. Betörtek Carlo Betti olasz műtömszakmunkára és feltörték a kasszáját. Elvitték körülbelül 80.000 lra készpénzt. A kasszában ezenkívül 800.000 lra értékű értékpapír volt. Ezt is magukkal vitték, de egy látszik nem tudták, hogy ér valamit mert egy erdő szélén elégették. A rendőrség már csak a megszerzésedet napiruhádatokat találta meg.

— I. MIHAI KIRÁLY ÉS ELENA ANYA-KIRÁLYNÉ ATUTAZTAK BRASOVON, Bucuresti. Tegnap délután 4 órakor I. Mihai király ötéksége Elena anyakirályné társaságában autón keresztül utazott Brasovon. Az utazókó Sinaiából Brabant utazott. Közben I. Mihai király és Elena anyakirályné néhány napi tartózkodásra érkeztek a branti kastélyba.

— I. MIHAI KIRÁLY A DIÁKSÁG INTÉZMÉNYEIÉRT, Bucuresti. A kormány az ország közvéleményének tudomására hozza, hogy ötéksége I. Mihai király legmagasabb elhatározásával, a királyi palotához tartozó és a Spaiul Independenței nevű 3 pavilonnal a diákság intézményeinek fenntartására bocsátotta.

— A ROMÁNIAI NÉMETSÉG TÉLI SEGÉLYAKCIÓJA, Bucuresti. A romániai etnikai német kisebbség sajtószolgálat felhívást intézett a német népkisebbség tagjaihoz, hogy a közeledő 1940—41 időnyre téli segélyakciót szervezzenek a rászoruló német etnikai polgárok számára. Ennek a felhívásnak értelmében október 6-án, vasárnap a romániai összes németeknél egy táj étel lesz, vagyis egy fogást szolgáltatnak fel a házakban és háztartásokban. A fennmaradó pénzfelteletet a német téli segélyakcióra adják, a pénzösszeget gyűjtéseket pedig az ifjú német szervezetek tagjai végzik. A romániai etnikai német kisebbség ezzel akar példát adni az áldozatkészségből és lajsszeretetből.

— A KERESKEDELMI PÓTÉRETTSÉGI BIZOTTSÁG ELNÖKE ÉS TAGJAI A TIMISOARA TANÜGYI KERÜLETBEN AHOVA ARAD IS TARTOZIK Bucuresti. A kereskedelmi iskolai pótérettiségi bizottság októberben közdi meg működését. A timisoara tanügyi kerületben, ahova Arad, Timisoara, Hateg, Lipova és Lugoj tartoznak a bizottság elnöke Ioan Tanasescu professzor, tagjai August Cozma (román nyelv) Iuliana Miron (francia nyelv), Caius Lepa (földrajz, történelem), Bercea Lazar (kereskedelmi ismeretek), Ion Curea (számítás) Chimichescu Constantin (kereskedelmi jog). A szegénysorsu menekültek mentesek a vizsgadíjak fizetése alól.

— JEGYGYÜRÜJÉT ADOMÁNYOZTA A LÉGIÓNARIUS SEGÉLYAKCIÓ JAVÁRA, Bucuresti. Nicolae Delavrancea, a légionárius segélybizottságnak különböző adományok mellett a maga és felesége jegygyűrűjét küldte el és felhívta a románuságot, hogy hasonlóan az ojaszokhoz, akik színtelen jegygyűrűket áldozták a haza oltárára, küldjék el ők is azokat a menekültek számára.

Okvetlen keresse fel SZMUTNY divat és kegygyeáruház, Str. Metianu 2-4 10 éves jubileumi vásárát

— TÖBB TENYLEGES, VAGY NYUGÁLLOMÁNYU VASUTAS IS IGÉNYBEVEHET EGY KEDVEZMÉNYES DISZABASSAL SZÁLLÍTOTT VAGONI, Bucuresti. Az államvasutak igazgatósága megengedte minden tenyleges, vagy nyugdíjas vasutasnak akik kedvezményes tariffával szállították saját szükségletük fedezésére járukat, hogy többen igénybevehessenek egy vagonot, amennyiben a számukra kisvált járményiség kevesebb lenne 10.000 kilogrammál.

— KINEVEZTÉK A TEORETIKUS ISKOLÁK ÉRETTSÉGI BIZOTTSÁGAI, Bucuresti. A közoktatásiügyi miniszter ma kinevezte az októberi érettségi vizsgáztató bizottságokat a teoretikus iskolák számára.

Szappan-hűtőgép
15-20 táblával kitűnő állapotban megvételre kerestetik. Ajánlatokat kérjük RAUH HANS, Bucuresti IV., Strada Lunel 3. szám alá küldeni.

— NEM HAGYHATJÁK EL SZOLGALATI HELYEIKET KÉRELMEK ELŐTERJESZTÉSE VÉGÉTT A TANÁROK ÉS TANÍTÓK, Bucuresti. A nemzetnevelésügyi és kultuszminisztérium felhívja a tanárok és tanítók figyelmét arra, hogy a törvény értelmében nincs joguk kérélmek személyes eljuttatása céljából ott hagyni beosztási helyeiket. Kérélményeiket postán utján küldjék el a minisztériumba, ahol a jogos és indokolt kérélmeket közbenjárás nélkül is eljuttatják.

Színeszín a rojannal

— Most nagyon sietek, de jövőre este a színészbérlés céljából szívesen adok autogramot.

Angol szigetek, ahol az USA katonai támaszpontokat létesít

New York. (Radar.) A NTI jelenti: Windsor hercege, aki mint ismeretes, Bahama kormányzója, az amerikai tengerésztől új megbízást kapott. Szakértők érkeztek a szigetre, ahol kiválasztják az új támaszpontok felépítésére legalkalmasabb pontokat. A windsori herceg a szakértők segítségére áll.

— A STRAJA TARI MOZGALOM VAGYONANAK ÁTVÉTELE, Bucuresti. Hora Sima miniszterelnök-helyettes, a légionáriusok parancsnoka felhatalmazta Nicolae Horodniceanu és Dujiu Sfintescu légionáriusokat, hogy a „Straja Tarii” minden vagyonát a légionárius mozgalom számára átvegyék.

— AZI KÉRIK, HOGY A TÖRVÉNYSZÉKI PALOTÁBAN HELYEZZÉK EL AZ ARADI ÍTELTÁBLÁT, Az Aradi Közlöny beszámolt már arról, hogy az Oradeáról Aradra helyezett királyi ítéltáblát a vármegyei prefektúra kisebbik épületében, a Ioan Robu-ucca sarkán, akarják elhelyezni. Az ítéltábla már Aradon lévő vezetői azt óhajtják, hogy a tábla a törvényszéki palotában működjék a jelenlegi írásbíró-ság helyett. Az ezirányú kérelmet, értesítésünk szerint, pénteken délután terjesztik Rotea Iuc dr. vármegyei prefektus elé, aki előbb konzultációt tart a jelenlegi meg az érdekeltekkel.

— ELTEMETTÉK DR. FÉNYES KALMANT, Öszinte részvét jegyében helyezték örök nyugalomra dr. Fényes Kálmán ügyvédet. Az ehunyt koporsóját rengeteg virágkoszorú és csokor borította — a sok jóbarát, tisztelő és ismerős utolsó búcsúja. A gyászszertartást Siszman Gedeon minorita híjjanár vezette. A gyászszertartás után a fel-sötetető halottas kápolnája előtt felállított ravataltól a nyitott sírig kísérte a gyászolók nagy tömege dr. Fényes Kálmán koporsóját, ahol mély-séges részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— JÓ ÜZLET A HÁBORU... (Radar.) Anglia a jelenlegi költségvetési év első hat hónapjában, amint azt a DNB jelenti, 1 milliárd 610 millió 135 ezer 776 fontot költött el. Az elmúlt év ugyanezen időszakában 562 millió 26 ezer 216 fontot tettek ki a kiadások.

— A VÖRÖS KERESZT FELHÍVÁSA A MENEKÜLTEK SEGÉLYEZÉSÉRE, Bucuresti. A Romániai Vörös Kereszt Egyesület felhívást intéz a közönséghez a menekültek támogatására, mert a közeledő és súlyosnak mutatózó tél előestéjén állunk. Az egyesület pénz- és ruházati adományokat köszönettel vesz. A pénzádományokat a Str. Biserica Amzei 29. szám alatt lévő hivatalos helyiségekbe, természetbeni adományokat pedig a Piața Amzei 12. szám alá kérik küldeni. Itt írjuk meg, hogy azok a menekültek, akik hozzájárulást sorsa felől a rádió útján kívánnak érdeklődni, juttassák el tisztán, olvashatóan írt és röviden fogalmazott kérésüket a Vörös Kereszt Egyesülethez, Bucuresti, Piața Amzei 12.

— HALÁLOZÁS, özvegy Lenkowitz Nándorné született Hunwald Cecília elhunyt. Temetése október 4-én délután fél három órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

— SZALASI FERENC A MAGYARORSZAGI EGYESÍTETT NYILASKERESZTES- ÉS NEMZETI SZOCIALISTA PART VEZETŐJE, Budapest. Hirt adunk a magyarországi szélsőjobboldali pártok egyesüléséről. A Virradat című lap közlése szerint sikerült megteremteni az egységet a nyilaskeresztes és a magyar nemzeti szocialista párt között. Az egyesített párt vezére Szalasi Ferenc, akinek négytagú tanácsszerv áll rendelkezésére. A jelentés szerint a nyilaskeresztes pártból az egyesítésen kilépett hat képviselő közül az egyesítés...

Radu Ilie dr. Timisoara új főpolgármestere

Timisoarai tudósítónktól: A belügyminiszter Timisoara város főpolgármesterévé Radu Ilie dr. timisoarai ügyvédet nevezte ki, aki ma délelőtti veszi át hivatalát. Az átvétel Stefanescu Ioan belügyminiszteriumj vezérfelügyelő jelenlétében megy végbe, aki már Timisoarara érkezett. Az új timisoarai főpolgármester harminchat esztendő és banati születésű. A légionista mozgalomnak kezdettől fogva tagja.

— **A KÖZMUNKA- ÉS KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTER HIVATALOS LÁTOGATÁSA.** Bucaresti. Megírta az Aradi Közlöny, hogy Pompiliu Nicolau közmunka- és közlekedésügyi miniszter több magasrangú miniszteri osztályigazgató kíséretében Timisoarán tett hivatalos látogatást. A miniszter és kísérete ellenőrzést gyakoroltak még Craiován, Turnu-Severinben és Caransebesen is.

— **SUCHARD BIBOROS BEIKTATÁSA.** Páris. (Rador.) A Havas-ügynökség jelenti: Suchard biboros, Verdier bíboros utódának beiktatása október 6-án történt meg a párisi Notre-Dame székesegyházban. Az új biboros 1874-ben született.

— **Timismegye prefektusának látogatása a fogházban.** Timisoarai tudósítónk jelenti: Ilie Ghénadié megyei prefektus tegnap ellátogatott az ügyészségi fogházba. Megtekintette az összes helyiségeket és egyenként beszélt a rabokkal, akik kérdéseire kijelentették, hogy emberséges bánásmódban van részük, az élelmezésük pedig kifogástalan. Ilie Ghénadié prefektus kijelentette, hogy a látottakkal megelégedett és úgy tapasztalta, hogy a fegyencekkel olyan jól bántanak, amint azt Antonescu tábornok, államvezető kívánja.

— **A VAGYONELLENŐRZÉS MUNKAJA.** A volt miniszterek, államtitkárok és egyéb közigazgatási előkelőségek megkezdtek a vagyonukra vonatkozó iratok beküldését a miniszterelnökség mellé tett működő vagyoneellenőrző hivatalnak.

— **KITÜNTETETT NÉMET IRÓ.** Berlin. (Rador.) Hitler Adolf vezérkanceljár Goethe-éremmel üntette ki Friedrich Griese irót, 50-ik születésnapja alkalmából. A kitüntetett egyik jeles tagja a német írók társaságának.

— **NÉMET-SZOVJET VASUTI EGYZEMÉNY.** Berlin. A NTI jelenti: Tegnap életbelépett a Németország és Szovjetország között megkötött vasuti egyezmény. Az egyezmény magában foglalja az árutarifára és a határmenti forgalomra vonatkozó pontokat is.

— **SZLOVAKIA HŰ NÉMETORSZAGHOZ ÉS A TENGYELYHEZ.** Berlin. Tuka, szlovák miniszterelnök táviratot intézett Hitlerhez, melyben a háromhatalmi szerződés aláírása alkalmából Szlovákia rendíthetetlen, odanadó barátságát és őszinte szövegségi érzését hangsúlyozza Németországhoz és a Tengelyhez.

— **ELŐLEPTETÉSEK, KITÜNTETÉSEK ÉS NYUGDIJAZÁSOK A JUGOSZLAV HADSERÉGBEN.** Belgrád. A napokban rendelet útján négy hadosztály- és két brigád-tábornokot neveztek ki. A rendelet intézkedik még más előléptetésekről és nyugdíjaztatásról, valamint tiszték és altisztek kinevezéséről.

— **A SZOVJET-NÉPAUTÓ ÜGYE.** Moszkva. (Rador.) A Német Távirati Iroda közli az Izvestija lap azon tudósítását, amely szerint a „Kim” művek orosz autómobilipar vállalat kedden megkezdte a „Kim DIX” nevű „népkocsik” gyártását. Az újrendszerű kocsikát nagy számban készíthetik, Moszkva. A DNB távirati iroda jelenti, hogy egyes lapoknak az a jelentése, amely szerint Oroszországban „KIM” elnevezésű népkocsis sorozatos gyártását kezdik meg, a jelek szerint nem felel meg a valóságnak. A mai lapok ugyanis arról adnak hírt, hogy a „KIM” gépkocsigyártás igazgatóját letartóztatták, mert a népkocsis forgalomba helyezéséről szóló hírt azzal a céllal jelentette meg, hogy a kormányt és a közvéleményt becsapja. A középnaposságú gépek gyártásának kormánybiztosát, akinek hatáskörébe a gépkocsik gyártása is tartozik, leváltották, tekintettel arra, hogy nem tartotta be a kormány utasításait. Helyére Majisevett neveztek ki.

— **ELKOBZOTT REPULÓPOSTA.** Lisszabon. A portugál fővárosba érkezett „America Clipper” repülőgép vezetője elmondta, hogy az angolok Bermuda szigetén 2 tonna sulyu postát koboztak el.

— **Népszámlálás Törökországban.** Ankara. (Rador.) A Stefani-iroda levelezője közli: Október 20-án Törökországban népszámlálás lesz. A népszámlálási munkálatok ideje alatt mindenkinnek lakása alá kell tartózkodni.

— **A német diákság vezetőjének bucurestii megbeszélései.** Bucurestii. Franz Ronneberger, a birodalmi német diákság vezetőszemélyisége, aki szerdán előadást tartott a román rádióban, ma meglátogatta a bucurestii diákközösséget, ahol Viorel Trifu diákvezérrel tárgyalta a legbarátságosabb légkörben. A diákvezér ezután Schicke szerkesztő, a német távirati iroda munkatársának kíséretében elátogatott a Zöld Háza.

— **A timisoarai mezőgazdasági kamara új vezetője.** Timisoarai tudósítónk jelenti: A földművelésügyi miniszter a timisoarai mezőgazdasági kamara ideiglenes vezetésével Farcasanu Vasile agrármérnököt, a kamara igazgatóját bízta meg.

— **BEFEJEZŐDÖTT AZ ÉSZAK-TRANSILVANIAI TERÜLETEN A LEI-BANKJEGYEK BEVÁLTÁSA.** Clujról jelenti: A bécsi döntés következtében Magyarországhoz került észak-transilvaniai területen csütörtökön végeért a román bankjegyek, illetve ércpénzek beváltása. Cluj város területén másképp milliárd lei értékű román pénzt váltott be a lakosság.

— **HAT NÉMET TUDÓS A BOLGAR KÉMIKUS-KONFERENCIÁN.** Szófia. (Rador.) A DNB levelezője jelenti, hogy a 16-ik bolgar kémikus-konferencián hat német kémikus is meghívást kapott, kik nagyrészt tanárok, másrészt ipari kémiai foglalkoznak. A német tudósok mindegyike beszámolóit mond a kongresszus előtt.

— **A timisoarai kereskedők elegendő cukrot kapnak.** Timisoarai tudósítónktól: A timisoarai kereskedők panaszkodtak, hogy nem kapnak elegendő cukrot, mert a freidorfi cukorgyár városi eladás irodája a magánvásárlókat az eladásnál előnyben részesíti, illetékes hatósági intézkedés történt, hogy a cukorgyár a magánosok számára való eladást szüntesse be és csak kereskedőknek adjon cukrot és pedig annyit, amennyit azok a múlt év ugyanezen hónapjában kaptak, amit számlákkal tartoznak igazolni.

Pénteken állítják bíróság elé Zay, volt francia közoktatásügyi minisztert

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: Zayt, a volt francia közoktatásügyi minisztert, akit szökés miatt letartóztattak, pénteken állítják a Clermont Ferrandban levő katonai törvényszék elé. Vichyből érkezett hírszerint a tárgyaláson 11 tanút hallgatnak ki. A tárgyalások előreláthatóan egész napon át tartanak. (Rador.)

— **ELISMERÉS DAKAR VÉDELMEÉRT.** Vichy. Petain tábornagy Boisson tábornoknak, a nyugat-afrikai francia gyarmatok kormányzójának a dakari támadás során tanúsított hősiessége és hazafiassága elismeréseként a pálmákkal ékesített hadikereszt elsőosztályát adományozta.

— **FARKASCSORDÁK BUZAU KÖRNYÉKÉN.** Buzau. Az utóbbi napokban egyre több farkascorda jelenik meg a fajvak környékén. Így, amikor Ioan Dumitrescu erdész Cilibia állomásról Gavanesti felé hajadt, egy 5-6 farkasból álló csoport megtámadta. Mivel semmilyen fegyver sem volt nála, Dumitrescu leszerelte a kocsirudat és az egyik farkast azzal agyonverte, mire a többi elfutott.

— **LATIN NYELVTANÍTÁS A TÖRÖK ISKOLÁKBAN.** Ankara. (Rador.) A Stefani-iroda levelezője közli: A török közoktatásügyi minisztérium közleménye szerint a jövő iskolákban három törökországi iskolában bevezetik a latin nyelv tanítását. Ezen három iskola tantervében heti öt órát fogják tanítani a latint.

— **Öngyilkosság.** Távbeszélőn jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Nedescu Elena 78 éves. Glogovai községbeli asszony marólyuggal megmérgezte magát. A matróna belehalt a maró folyadék által okozott sérüléseibe. Az öngyilkosság oka egyelőre ismeretlen.

— **Megloptak egy timisoarai színésznőt.** Timisoarai tudósítónktól: Perletianu Pulca színésznő, a Clujról Timisoarára költözött Nemzeti Színház művésznője panaszt tett a rendőrségnek, hogy nagy utazó bőröndjéből negyvenezer lei értékű selyemruha tűnt el. A rendőrség a tolvait Erdős Irén szobalány személyében kipuhatolta és letartóztatta. A megtévedt cseléd lány elmondta, hogy a hatalmas koffert valóban kinyitotta, de csak azért, mert kíváncsi volt, milyen holmija lehet egy színésznőnek. A bőröndben rengeteg hajszálvékony selyemruhát látott. Egyik szebb volt a másiknál és sok ragyogó holmi megtetszett neki. Ugy gondolta, ha néhányat elvisz, a színésznőnek még mindig elég marad és talán nem is fogja észrevenni, ha öt-hat ruha hiányzik. A színésznő azonban észrevette a hiányt és a cseléd lányt a rendőrségre került, ahonnan az ügyészségre kísérték át.

Az egyházak képviselői a magyar felsőházban

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök törvényjavaslata értelmében a katolikus egyház 29, a református egyház 10, az evangélikus egyház 5 az unitárius egyház 1, a görög keleti egyház pedig 2 felsőházi tagságot kap.

Itéletidő Sanghajban és Spanyolországban

Sanghai. (Rador.) A DNB tudósítója jelenti: Shanghai városát és környékét harminc év óta nem tapasztalt arányú borzalmas árvíz pusztította el. Az árvíz, amely néhány óra alatt elárasztotta a várost, teljes 24 órán át tartó rettenetes erejű orkán és felhőszakadás előzte meg. Sanghajban minden tevékenység majdnem teljesen megszűnt. Minden üzletet, kicsinyt és nagyot, be kellett zárni, mert a hömpölygő áradat elsodorta az épületek homlokzatát. Bezárták az összes iskolákat is. Minden közúti közlekedés megszűnt. Több száz magángépkocsit az uccán ért utol az árvíz. Ezek a kocsik óriási nehézségek között igyekeznek utat vágni maguknak a vízben. Valamennyi ház földszintjét és elsőemeletét ki kell üríteni. A tűzoltóknak és mentőknek hihetetlenül sok a dolgot a rendkívül nagy számú bent eltorlasztott autók miatt. Az áldozatok pontos számát ezideig nem sikerült megállapítani.

Madrid. (Rador.) A Stefani-iroda közli: Rendkívüli vihar dühöngött Cartagena városban és környékén. A vihar hatalmas károkat okozott. A vihar következtében áradás is támadt, úgyhogy a város nagyrésze víz alatt áll. Szerencsére sem az áradás, sem a vihar nem követelt áldozatokat.

Valencia. (Rador.) A Havas jelenti: Spanyolországban tovább tart a rossz időjárás. Valencia környékén hatalmas vihar vonult végig. A vihart fégedő kísérte. Számos község határárt teljesen elverte a jég. Murcia tartományban a vihar két házat összedöntött. Két gyermek súlyosan megsebesült. A folyók és patakok kiléptek a medrükből. A Vörös Kereszt Egyesület osztagai állandó készenlétben állnak. Számos családot ezek az osztagok mentettek meg a vízbefulladásától. A közlekedés megszakadt.

Madridból jelenti: Spanyolországban a hideghullám tovább tart. Avullában kedden a hőmérséklet fagypont alá szállt. Hasonló volt a helyzet Valadolid, Valencia és Elbaceta környékén is. (Rador.)

— **UJABB TIZENNYOLCEZER SÚLYOSAN SEBESÜLT FRANCIA HADIFOGOLY TÉRHELTET VISSZA MEG NEM SZALLOTT TERÜLETRE.** Vichy. Hivatalos jelentés szerint a megszállott területről 18 ezer súlyosan sebesült és rokkant hadifogoly térheltetett vissza a szabad, meg nem szállott francia területre. Ujabb rokkantszállítmányok vannak útban a megszállott területről a meg nem szállott ország rész felé. Német orvosi bizottságok vizsgálják fejül előbb a hazatérőket és kellő orvosi segélynyújtásban részesítették azokat.

— **KISKORUAK RABLÓRANDAJA GARÁZDALKODOTT PANCOTÁN.** A pancotai csendőrség az elmúlt nap folyamán letartóztattak egy négytagú, kiskorukból álló betörőbandát, amelynek tagjai négy betöréses lopást követtek el Pancotán. A kiskoruk legfiatalabbja 10, míg a legidősebb 15 éves. A fiatalok kilettek az alkalmat, amikor a kiszemelt helyről a házbellek eltávoztak otthonról és ilyenkor az ablakon keresztül hatoltak be a lakásba. Az elfogottak Bulzan Dumitru-tól, Olaru Iacób-tól, Dollinger Terezi-től és Snelu Terezi-től loptak.

— **Társaság, Kócsy Jenő pompás riportlapja szokatlan szancziós tartalommal megjelent. Ára 20 lei.**

— **Uj nótát zongoráznak a lányok énekelnek a legények.** Szegő Nándor fiilhemászó zenéje és Lászlóné Prohászka Elvira bájos szövege: a „Vok egy kicsi meleg szoba” című dallal meghódította a közönséget. A gyönyörű kiállítású kotta darabja 30 lei. Mindenütt kapható.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁR:
VOITEK gyógyszer-tár. Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszer-tár. Piata Mihai Viteazu
BERNATH gyógyszer-tár. Álomással Czamban
BERGER gyógyszer-tár. Saguna-ut.

Ezentul csak kérvény ellenében láttamozzák a fizetési jegyzékfüzeteket és számlakönyveket

A 2 százalékos nemzetvédelmi illeték ellenőrzésével kapcsolatban a pénzügyminisztérium 244.918—1940. sz. alatt rendeletet adott ki, amelynek alapján teljesen újjászervezték az említett illeték ellenőrzését. A rendelet értelmében minden egyes pénzügyigazgatóságon külön könyvet kell felfektetni mindazon cégekről, amelyek a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték alá esnek. Ezenkívül külön könyvet kell felfektetni a láttamozott fizetési jegyzékfüzetekről és számlakönyvekről és ebbe a könyvbe bevezetik azt a számot is, amely alatt a láttamozásra vonatkozó kérvényeket iktatták. A jövőben ugyanis a fizetési jegyzékfüzetek és számlakönyvek csak külön kérvény alapján láttamozhatók és ezeket a kérvényeket be kell iktatni a pénzügyigazgatóságon. Külön könyvet fektetnek fel, amelybe a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték elleni kihágásokat és bírságokat vezetnek be. Minden egyes cég részére külön iratcsomót állítanak össze és ebben helyezik el a láttamozásra vo-

natkozó kérvényeket, a céggel lefolytatott levezetést, valamint a 2 százalékos illeték ügyében felvett kihágási jegyzékfüzeteket. A rendelet értelmében a pénzügyigazgató a jövőben köteles naponta legalább egyszer érintkezést keresni a 2 százalékos illeték ellenőreivel és külön könyvet kell vezetnie az ellenőrök napi tevékenységéről, hogy kielégítő-e. Az ellenőrzés megkönnyítése érdekében a pénzügyigazgatóságok az illetékes hatóságoktól kimutatást kérnek mindazokról az áruokról, amelyek vasuton és a községi vámokon át érkezők, ezeknek az áruknak utját követik a fogyasztóig és így állapítják meg, hogy minden egyes esetben lerovásra került-e a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték. A 2 százalékos illeték ellenőrzésénél a közvetett adók ellenőrei is felhasználhatók. A minisztérium egyben elrendelte, hogy a forgalmiadó és bányászati törvény alkalmazásával kapcsolatos ellenőrzéseknél a jövőben a 2 százalékos illetéket is ellenőrizték.

ban bonyolódik le tovább, melynek nevezési díját egyesületenként, az egyesületekkel tartott megbeszélés alapján 100 leiben állapították meg. A városbajnokság két fordulóban kerül lebonyolításra és a győztes csapat tizenkét ezüstérmét, míg az összes csapatok helyezéseiket kimutató okleveleket nyernek.

A városi tekecsapatbajnokság negyedik fordulójának bíróküldése a következő: Gutenberg—ACC; Polánszky, Prieten—Fortuna; Peja, Metalurgistul—Tricolor; Terbancea, Transilvania—Infratirea; Albu.

Megszűnik a munkabíróságoknál az ülnökök rendszere

Antonescu tábornok, államvezető és miniszterelnök Iasinschi munkügyi miniszter előterjesztése alapján rendelkezést adott ki, amelynek értelmében megszüntetnek és módosítanak több, a különböző munkatörvények alapján működő bizottságot. Így megszűnik a hadiárva, hadjözvegyek és hadirokkantak elhelyezése érdekében alakult bizottság. Az erről szóló törvény elleni kihágásokat a jövőben a munkabíróság tárgyalja le. Megszűnik a munkabíróságok mellett az ülnökök rendszere és a jövőben a munkaperket kizárólag csak a hivatalos bírák tárgyalják le. A végzett munka ellenértékének biztosításáról szóló 1931. április 21-iki törvényben előírt választott bíróság is megszűnik és ezeknek hatáskörét a munkabíróságok, illetve a törvényszékek veszik át. Megszűnik többek között a „Munka és Jókérd” országos bizottsága, valamint az ipartörvény által előírt központi kisipari bizottság is. A minimális munkabérekéről szóló törvény értelmében létesített bizottságok a jövőben egy táblai tanácsos elnöke alatt működnek és ennek a bizottságnak tagjait a munkügyi minisztérium nevezi ki.

SPORT KÖZLÖNY

A nemzeti bajnokság bizottságának határozatai

Bucuresti. A nemzeti bajnokság bizottsága legutóbbi ülésén a következő határozatokat hozta:

A Gloria CFR csapatának játékjogát felfüggesztették, mert nem fizette ki a teljes költségmegtérítést az FC Ploesti és a Ripensia csapatának. Ugyanezen okból felfüggesztették az FC Braila játékjogát is mert 3000 lei összeggel adósság maradtak a Sportul Studentesc egyesületének.

Bécsi futballeredmények

Bécs. A Tschammer Kupa mérkőzése során az FC Austria vereséget szenvedett. Eredmények a következők:

Floridsdorfer AC—Austria 4:2 (2:1). Smistik szenzációs játékaival győzött a Floridsdorfer AC.

FC Wien—Grazer SC 1:1 (0:0). Gvenge névű játékos. Riegler szerzi meg a vezetést szabadrugásból, ezt tizenegyesből Lamoth kiegyenlítette.

Sparta—Slavia 2:1 (1:1)

Prága. A cseh bajnokság derbi mérkőzését 30 ezer néző előtt játszották le és a mérkőzést a favorit Slavia együttesével szemben a Sparta nyerte meg 2:1 arányban. Ez a mérkőzés volt a 93. találkozás a két örök rivális között. Bican szerezte meg a vezető gólt, ezt Riha kiegyenlítette. A győzelmet jelentő gólt Riha jötte.

Október 5-én kezdődik Istanbulban a Balkán-olimpia. A Stefani hírszolgálati iroda közli, hogy október 5-én és 6-án megkezdődik Istanbulban a Balkán-olimpia. Az atlétikai versenyen Törökország, Jugoszlávia és Görögország csapatai vesznek részt.

O A CAA COMB. AZ AMEFA COMB. ELLEN - következő összeállításban játszik vasárnap délelőtt fél 11 órakor a CAA-pályán: Thaller, Precup, Pintea, Komjáthy II., Cotorás, Náhlik, Fäder, Rékási III., Vass, Komjáthy I., Nikojin, Zsebchazy. Előtte 9 órakor a két egyesület ifjúsági csapatai játszanak.

O Petea Valcov ismét szerepelni fog a Venus csapatában. Bucuresti. Petea Valcov, a Venus több éven át volt kitűnő csatárjátékosa ismét szerepelni fog a bajnokságban. Szombaton már játszik a Rapid ellen.

O Coracu, a válogatott csapat fiatal balszélsője a Ripensia játékos. Bucuresti. A Ripensia értesítette a szövetséget, hogy tudomásul vesze az Universitatea anyagi felhatalmát. Coracu ügyében. A válogatott csapat fiatal balszélsője a hírek szerint egy évig, mint a Ripensia kölcsönjátékos szerepel és valószínűleg már vasárnap játszani fog új csapatában.

Az ACFR csapata levonult a Jiul elleni mérkőzésen a pályáról és bár ekkor márcsak 40 másodperc volt még lejárta a mérkőzésből a szövetség úgy döntött, hogy a mérkőzést 3:0 arányban igazolja a Jiul javára és nem a pályán elért 2:1 arányt. Jiul győzelemmel. Ugyanakkor az ACFR egyesületet 3000 lei pénzbírsággal sújtották.

TEKESPORT

A kerületi tekebajnokság sorsolását, mint már megírtuk, vasárnap délelőtt 10 órakor érték meg a tekekerület hivatalos helyiségében, mely alkalommal az egyesületek képviselői bejelentik, hány csapattal kívánnak résztvenni a kerületi csapatbajnokságban.

Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartjuk ismertetni a csapatbajnoki verseny általános versenyfeltételeit.

A kerületi csapatbajnokság hatos csapatok részére van kiírva és minden egyesület tetszés szerinti számú hatos csapatot nevezhet be.

A csapatbajnokság kétfordulós és kiesési rendszerű tehát az első héten találkozó csapatok a következő héten újra találkoznak visszavágó mérkőzésben váltakozó pályaválasztási joggal és győz az a csapat, amely kétszer győz, avagy egy-egy győzelem esetén az a csapat, mely a két mérkőzésen több fát üt.

Igy tehát az első forduló két mérkőzésének lebonyolítása után, a nevezett csapat kiesik, míg a benmaradók ismét sorsolás során párosítatnak. Ez az eljárás mindaddig folytatódik, míg végül egyetlen csapat marad az aradi résztvevők közül, ki aztán a tímszoarai győzelemmel ugyancsak két mérkőzésben vívja meg harcát a kerületi bajnoki címért. A kerületi bajnok aztán a többi kerületiek bajnokaival történeti találkozásban vívja meg küzdelmeit az országos bajnoki címért.

A csapatbajnokság — mint említettük — hatos csapatküzdelem, melynek minden mérkőzése négy-négy menetre tagolódik olyképpen hogy az első és harmadik menetekben vörös fára, a második és negyedik menetekben pedig telibe dob minden egyes játékos, menetenként három-három dobás. Kettős pályákon egyszerre dob mindkét csapat, míg egyes pályákon sorshuzás dönti el a kezdés, és a csapatok menetenként felváltva végzik dobásaikat. Győz az a csapat, amelyik több fát üt.

A kerületi csapatbajnokság nevezési díja az első fordulóban csapatonként 75 lei, a második fordulóban 100 lei, a harmadikban 125 lei a negyedikben pedig 150 lei vagyis fordulónként mindig 25 leivel emelkedik.

A kerületi csapatbajnokság győztes egyesülete egy selyem szövetségi zászlót a csapat tagjai pedig szövetségi ezüstérmeket nyernek. A második helyezettet egy szimbolikus sportszobrot és hat aranyozott érmét, a harmadik és negyedik helyezettet egy-egy oklevelet kap elismerésül.

A városbajnokság-csapatverseny — mint már megírtuk — valószínűleg az eddig szokásban volt formá-

Rádióműsor

— Román — műsor —

PÉNTEK OKTÓBER 4.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 6.45: Reggeli műsor 13: Vizállásijelentés, 13.10: Zenekari hangverseny, 14: Hírek, 14.20: Ének, 14.45: Hírek, 14.55: Közművelődési hírek, 19: Előadás, 19.15: Hanglemek, 20: Hírek, 20.15: Népdalok, 20.35: Trió, 21: Szavaltat, 21.15: Gyöngyhalászok című opera, 22: Hírek és sporteredmények, 22.20: Hírek német és olasz nyelven, 22.30: Operaközvetítés folytatása, 22.50: Hanglemek, 23.30: Hírek francia és angol nyelven

Budapest. 8: Hírek, 13.10: Katonazenekar, 13.40: Hírek, 14.30: Zenekari hangverseny, 15.30: Hírek, 17.15: Diákféltóra, 17.45: Hírek, 18: Hírek szlovák és rutén nyelven, 18.15: Chopin-hangverseny, 18.45: Előadás, 20: Német, román és magyar nyelvű hírek, 21.40: Hírek magyar nyelven.

SZOMBAT, OKTÓBER 5.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 6.45: Reggeli óra, 13: Vizállásijelentés, 13.10: Zenekari hangverseny, 14: Hírek, 14.20: Népdalok, 14.45: Hírek, 19: Hanglemek, 20: Hírek, 20.15: Zenekari hangverseny, 21: Előadás, 21.15: Zenekari hangverseny folytatása, 21.40: Népdalok, 22: Hírek, sporteredmények, 22.30: Népdalok, 23.15: Hanglemek.

Budapest I. 8: Hírek 11: Hírek, 13.10: Cigányzenekar, 13.40 Hírek, 14.30: Hanglemek, 15.30: Cigányzenekar, 13.40: Hírek, 14.30: Hanglemek, 15.30: Hírek, 17.15: Előadás, 17.45: Hírek magyar szlovák és rutén nyelven, 18.15: Hangversenyzenekar, 19.15: Levelesláda, 19.45: Hírek, 20: Hírek német, román és magyar nyelven, 21.40 Hírek magyar nyelven

Székely Mihályné szül. Lenkovitz
Elza tájadalommal jelenti édesanyja

özv. Lenkovitz Nándorné

szül. Hunwald Cecília

elhunytát.

Temetése ma, f. hó 4-én délután fél 3 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

Arad, 1940. október 4.

Székely Mihály veje Lengyel Albert és neje, Popper Simon és neje, Török Zsigmond és neje Barát Fülöp (Lugoi) testvérei és sógorai, Barát Rudolf és neje unokaöccse, Baumann László és neje szül. Székely Éva és Székely Zsuzsi unokái.

(Minden külön értesítés helyett.)

KOZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Október 5-ig kell bejelenteni a pénzügyigazgatóságon a buza- és lisztkészleteket

Egyetlen fajta kenyér kerül forgalomba az egész országban

Az Aradi Közlöny legutóbbi szánában részletesen ismertettük a buza, a liszt, valamint a kenyér forgalombahozataláról szóló új intézkedéseket. Ennek az új rendeletnek alapján az aradi pénzügyigazgatóság felhívja a malmokat, valamint kereskedőket és pékeket, valamint egyéb fizemeket, amelyek búzával vagy liszttel rendelkeznek, hogy 1940. október 2-iki készleteikről legkésőbb e hó 5-ikéig pontos kimutatást juttassanak el a pénzügyigazgatósághoz, illetve az illetékes adóhivatalhoz. Bejelentéseket kell tenniük azoknak is, akik makaronit, piskotát, stb. gyártanak. A pékek nem kötelesek bejelenteni az 1000 kilogrammon aluli mennyiséget és nem kell bejelentést tenniük azoknak a termelőknek sem, akik az árut saját szükségletükre raktározta el. Az régi és az új ár közötti különbséget az érdekelteknek le kell fizetni.

A már leközölt rendelkezés részleteit az alábbiakban ismertetjük:

Október 5-től, szombattól kezdve az egész ország területén csak néplisztből lehet kenyeret sütni, még pedig 700 gram, 1 kilós, vagy két kilós súlyban. Ezt a kenyeret hideg állapotban fogják forgalomba hozni, vagyis legalább tizenkét órával a kemencéből történt ki szedése után és különként 13 leírású árusítják. A fogyasztónak házhoz szállított kenyérnél különként 50 banj többletet lehet felszámítani.

Ezek a rendelkezések az új buzaértékesítési rendelettervényben vannak benne, amely egyúttal a kenyérsütés kérdését is szabályozza. A rendelettervény értelmében a finom lisztből a pékek és kalácsütők csakis legfeljebb 60 gramm súlyú kiflit és zsemlet süthetnek, míg minden más sütőipari vállalat a finomlisztből bármilyen cikket állíthat elő, de kenyeret és cipókat nem. A kiflit és zsemlet is csak sütés után legalább 12 órával szabad forgalomba hozni. Ezeknek a péksüteményeknek, valamint a lisztnek az árát a koordinációs minisztérium fogja megállapítani a fővárosban, míg az ország többi részében a liszt és sütemény árát a polgármesteri hivatal, illetve a községi előjáróság állapítja meg.

Az új rendelettervény a buzaértékesítési jutalmat az eddigi 18 ezer leiről 25 ezer leire emelte 10 tonnás vagononként. Ezzel a jutalommal együtt a 10 tonnás vagon buza árát 85 ezer leiben állapították meg a termelő feladóállomásán, franco 74 kilós 3 százalékos alapminőség szerint. Az ennél könnyebb, vagy nehezebb fajsúlyu, vagy több, illetve kevesebb idegen anyagot tartalmazó búzáért az ár különként, illetve százalékonként egy-egy százalékkal növekedik, vagy csökken. Ennél az árnál sem olcsóbban, sem drágábban nem szabad a termelőtől búzát vásárolni. Amennyiben az új ár mellett nem kerülne elég buza eladásra, a koordinációs minisztérium felhatalmazást kapott arra, hogy feltalálható készleteket elrekvirálja a hivatalos ár kifejtése mellett.

Az új rendelettervény a meghatározottabban megtiltja, hogy a kenyérré hármiféle bélyeget ragasszanak. Azok a községek, amelyek a kenyérré ragasztott bélyeg formájában valamilyen illetéket hajtottak be, ezt az illetéket kötelesek általánosságban átváltoztatni.

A buza, kenyér és liszt problémája megoldásával kapcsolatban a nemzetgazdaságot egységesítő minisztérium és a nemzetgazdaság vezérkara a következő rendelkezéseket adta ki:

Ion Antonescu államvezető, tábornok miniszterelnök eigondolási szerint a legionarista Romániában a mezőgazdaságnak meg kell kapnia a kellő és megtekinthető ellenértékét termékeiért, hogy annál kedvezőbben szerezhesse be azokat a cikkeket, melyekre szüksége van. A mezőgazdasági helyzet megjavításával, feltétlenül ellen-

örizni kell ezeknek az áraknak és főként a buza árának betartását.

mert a buza árának állandóságától függ és ahhoz igazodik a jövőben az ipari termékek ára is.

A mezőgazda vásárló erejét feltétlenül meg kell védeni, mert különben az egyoldalról történő áremelkedések maguk után vonják a másik oldalról történő áremelkedéseket is és mindez csak általános károkat okozna minden irányban.

Mától kezdve senki sem fizethet kevesebbet a mezőgazdának áruiáért, mint a rendelkezésben lefektetett ár és ugyanakkor nem lehet magasabb árat sem kérni.

A legionárius Romániában a mezőgazdaság első parancsa és követelménye az árak állandósága és ez egyben fontos az új fegyverekben élő Európával való nemzetközi összeköttetéseink szempontjából is.

A buza árát mint ismeretes a kormány 10 ezer leijel emelte vagononként, tehát 85 ezer lei a buza vagononkénti ára.

A buza így megállapított árával kapcsolatban a kenyér ára is állandósul.

Az egész ország területén csak egyetlen fajta kenyeret szabad előállítani: az integrális kenyeret „hideg” állapotban eladva. Az integrális „hideg” kenyér ára kilogrammon-

ként 13 lei a fogyasztó előtt lemérve. Egyetlen fajta kenyér lesz tehát az egész országban, gazdagnál és szegénynél egyaránt.

Ez alapon a 700 grammos kenyér ára 9 lei lesz.

Megállapítható, hogy a hideg kenyér forgalombahozatalával a fogyasztó több kenyérhez jut, mert a hideg állapotban levő kenyérben nincs annyi víz, mint a meleg kenyérben, azonkívül pedig a hideg kenyér táplálóbb is, mint a meleg, friss kenyér. Tulajdonképpen tehát a kenyér olcsóbbodása következett be ezzel a rendszerrel, de a hideg kenyér bevezetésével nagy megtakarítás is következik, mert megállapítható hogy hideg kenyérből kevesebb fogy mint a melegebből. Függetlenül ettől, a hideg kenyér egészségesebb a szervezetre. Fontos körülmény, hogy a kenyeret az elárusítónak a fogyasztó előtt le kell mérnie, és ezzel a fogyasztópolgárban növeli a takarékoság érzését és feléleszti benne állampolgári ellenőrző jogában és kötelességeiben való hitet.

A kormány megenyedi, hogy a fehér lisztből 8 százaléknit használjanak fel kiflik, sütemények és cukrászsütemények készítésére, azonban

mindezeknek olyan magas ára lesz hogy csak a tehetősebb lakosság tudja azt majd megfizetni.

Nehogy azonban a buza ára felemelésével illetéktelenül meggazdagodhassanak azok, akik nem termelők, az árkülönbséget kompenzálni kell az állam javára és

kivételt itt csak azok a transilvániai megyék képeznek, ahol a buza odaszállítására messzi területekről történt.

Megszüntette a minisztérium az összes kenyérbélyegeket, mert megállapítható, hogy ezzel ezer vagon megtakarítás mutatkozik, mert ezer vagonnyi kenyérdarabokat dobta el és ennyi kenyér ment veszendőbe a felragasztott bélyegek miatt.

Uj kereskedelmi tárgyalások kezdődnek Magyarországgal és Németországgal

A Carentul jelentése szerint a közeli napokban tárgyalások indulnak meg Magyarországgal azzal a céllal, hogy a jelenlegi fizetési és kereskedelmi egyezményt módosítsák.

A jövő hét folyamán egyébként román gazdasági küldöttség utazik Berlintbe is, ahol fontos kereskedelmi tárgyalásokat folytat le.

A szép ősz megjavította a tengeri terméskilátásait, viszont akadályozza a szántást

Az Argus közlése szerint a gabonapiaci helyzet a jelen pillanatban a következő: Buzában deficitje van az országnak, árpában és zabban a termés fedezi a belső szükségletet, sőt valami kevés áru exportra is jut, a rozstermés is jól fedezi a belföldi fogyasztást. Nagyon kivételre nincs kilátás. A kormány azonban nemcsak a gabonaexportot akarja szabályozni, hanem a belföldi fogyasztást is. Exportviszonylatban csak a szabadforgalmu gabonafélékben jönnek létre üzletkötések és ennek következtében jelentős áremelkedések vannak különösen borsóban, amelynek

vagonja 100 ezerről 150 ezer leire ment fel és kölesben, amelynek ára 60 ezerről 100 ezer leire emelkedett. Az általános érdeklődés most a tengeri felé irányul, amelynek termése sokkal jobbnak ígérkezik, mint ahogyan eredetileg hinni lehetett. Ha a szép ősz tovább tart, a tengeritermés sok gondtól szabadíthatja meg az országot. A babetermés is jobb, mint tavaly, bár végleges eredményt csak egy hónap múlva lehet majd tudni. Ugyanakkor azonban a száraz ősz miatt nehezen haladnak az őszi szántások, amelyeknek esőre van szük segítségük.

— ORSZAGSZERTE GYENGE A SZŐLLŐTERMÉS. Bucuresti-i jelentés szerint, az idei kedvezőtlen szőlőtermés eredményeképpen a bortermés mindössze 2 millió hektoliter lesz, ami 75 százalékkal kevesebb a tavalyi termésnél, amikor 8 millió hektoliter bort termelt. Erre való tekintettel a borárakban természetesen emelkedés áll be.

— Nem sajátítják ki a községekben a földtulajdonokat. A timis megyei prefektúra a következő felhívást tette közzé: „Az utóbbi időben különböző szándékos hírek terjedtek el, amelyek a földtulajdon kisajátításáról vétek tudni. Államunk léte alapját nagyrészt éppen a földbirtok, valamint a földművesosztály nyugalma és gazdasági helyzete adja meg. Ezért általános érdek hogy a mezőgazdasági birtok menőnél biztonságosabb alapokon nyugodjék, hogy hozzájáruljon az ország felvirágzásához hozzátartozóan. Emlékeztetünk Antonescu tábornok államfő szeptember 14-én közzétett felhívására, amelyben a miniszterelnök a következőket mondotta: „Antonescu tábornok biztosít Benneteket, hogy tulajdonotokat fizetetlenben tartjátok, szabadságotokat szavatoljátok, munkátokot megfizetik és általános igazságot szolgáltatnak.” Kérjük ezért a közönség tudomására hozni, hogy az új állami szervezet a románság tulajdonát szavatolja. Ilyen módon eloszlatjuk a bizalmatlanságnak a káros légkörét ma amikor elsősorban a mezőgazdasági termelőknek minden erejükkel a termelés fokozottságát kell biztosítaniok.”

— OLASZ KONTINENTÁLIS KÜLKERESKEDELMI TÁRSASÁG. Róma. A DNB jelenté: Romániai kontinentális külkereskedelmi társaságot létesítettek 500.000 líra kezdő alapkövel. A FIAT-művek, amely főrészesként szerepel, 150.000 lírát jegyzett.

— A timisoarai kereskedelmi és iparkamara átmeneti bizottsága a zsidó cégek helyzetével foglalkozott. A timisoarai kereskedelmi és iparkamara átmeneti bizottsága Besa Cornel mérnök elnökségével ülést tartott, amelyen a nemzetgazdasági minisztériumnak a zsidó cégekre, valamint a zsidó igazgatósági tagokra vonatkozó helyzetével foglalkozott. Ez a rendelet közli, hogy mindazon falusi cégeket, amelyek tulajdonosai a zsidó törvény által megállapított 1. vagy 2. csoportba tartoznak, törlik a cégjegyzékből és ezeket az üzleteket 1941 február 9-ig fel kell számolni. A zsidó tulajdonban levő városi cégek közül 1941 február 9-ig azoknak kell felszámolniuk, illetve azokat törlik a cégnyilvántartásból, amelyek monopóliumokat vagy szeszitalokat hoznak forgalomba, a moziknak, mindazoknak, akik román könyveket, napsárgákat és folyóiratokat adnak ki, valamint akik román nyelvtananyagokat terjesztenek, vagy pedig bármilyen román propaganda-termék eladásával foglalkoznak. Ugyancsak a fenti időpontig törölni kell az igazgatótanácsból a zsidó igazgatósági tagokat. Azokat, akik a fenti rendelkezések ellen vétenek, a zsidók jogi helyzetét szabályozó törvény 21. szakasza alapján szigorúan megbüntetik.

Legújabb jelentéseink:

Letartóztatási végzést adtak ki Titeanu volt propaganda-miniszter ellen

Bucuresti. Az Ilfovi ügyészség vádiratot adott ki és letartóztatási indítványt tett Titeanu Eugen, volt propagandaügyi miniszter ellen, akit közpénzek elcsikkasztásával vádol. A vád szerint Titeanu addig, míg hivatalban volt, 16 millió lejt kezelt olyképen, hogy azzal nem tud elszámolni. Titeanun csütörtökön délután a négyes számú vizsgálóbíróhivatal vezetője Alexandru Ionescu kihallgatta és elrendelte letartóztatását. A letartóztatás megerősítése felett az Ilfovi törvényszék dönt.

Teljhatalmu megbizottat küld Japán Moszkvába

Tokió. A Domei Japán távirati iroda közli, hogy az orosz-Japán viszony szívélyessé tétele érdekében megkezdődött a diplomáciai munka mindkét fél részéről. A hír szerint a Japán kormány rövidesen teljhatalmu megbizottat küld Moszkvába a tárgyalások felvételére.

Hivatalos magyarázat Pomaret volt francia miniszter letartóztatásáról

Genf. Pomaret volt francia miniszter letartóztatásával kapcsolatban a vichy-i francia kormány a következő hivatalos közlést adta ki: — A francia kormány több közigazgatási uton történt invernálást rendelt el a haza védelmében. A kormány megállapítja, hogy ezek az intézkedések nincsenek összefüggésben a római legfőbb vizsgálóbíró és a most létesített különleges hadbírószék működésével és csak akkor kerülnek ezek az ügyek oda ha a bíróságok úgy látják szükségesnek. A jelen pillanatban, amikor a francia kormány kétségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy a nagy nemzet tárgyiában az állam tekintélyét és méltóságát fentarthassa és a közrendet megóvhassa, éppen azok részéről lát és érez fenyegetéseket, akiknek szerepük volt Franciaország összeomlásában. Természetes lelkiismeretből fakadó kötelesség hogy elővigyázatossági rendszabályokat fogantossanak olyan személyek ellen, akik nem értik, vagy nem akarják megérteni a katasztrofális helyzetet, akik nyíltan, vagy álnokul, szavakkal, vagy tetteikkel végromlásba akarják dönteni a francia nemzetet. (Rador.)

Visszatérésre kényszerítették a Berlin fölé szállt angol repülőgépeket

Berlinből jelentik: A hadseregparancsnokság közli: A német léghaderő szerdán újabb támadást intézett London és Délanglia katonai célpontjai ellen. Londonban a város központjában levő vasúállomásokat, dokkokat és kikötőberendezéseket bombázták szét. Dél- és középangliai repülőtereken hangárokat és kaszárnyákat bombáztak, számos repülőgépet pusztítottak el. Több helyen nagykaliberű bombákkal raktárakat, valamint közlekedési pályákat gyújtottak fel. Irországi délnyugati partjai mentén egy német repülőgép

angol szállítóhajót támadott meg, amely ennek következtében előbb leállt, majd elégett. A Janisch főhadnagy által vezetett tengeraltatóiro nyolc kereskedelmi hajót összesen 42 000 tonna tartalommal elsüllyesztett. Egy másik tengeraltatóiro elsüllyesztette a 14.172 tonnás „Highland Parict” nevű felfegyverzett kereskedelmi hajót. Néhány ellenséges repülőgép a német határig jutott és főképpen az elfoglalt területekre dobott le bombát. Katonai veszteségek nem voltak, a bombák csupán egy üzemen kívül helyezett gyárat találtak el. Több angol repülőgép Berlin felé igyekezett repülni, de a légharóító zárótűz visszatérésre kényszerítette őket. Berlinből északra a légvédelmi tüzérség lelőtt egy angol bombavetőt, amely lángolva lezuhant. Az ellenség szerdán hat gépet vesztett, hét német gép nem tért vissza. A Petersen repülőparancsnok vezetése alatt működő légitámadó, amely a norvégiai háború idején is kitüntette magát, az utóbbi hetekben végrehajtott támadások során 90.000 tonna ellenséges hajóteret küldött a tenger alá. Ugyanez a csoport hajókaravánokat támadott meg és több hajót, körülbelül 40.000 tonna tartalommal sikerült megrongálnia. (Rador.)

Rómából jelentik: Az olasz hadseregparancsnokság 118. számú hadijelentése: Keletafrikában az ellenség által Gura ellen intézett légitámadás során sem áldozatok, sem pedig anyagi kár nem volt. Két ellenséges repülőgépet lelőttünk. Az Uak, Buna és Assab ellen indított légitámadások során hárman meghaltak, kilencen megsebesültek, az anyagi kár jelentéktelen. (Rador.)

Az angol és ir követ kihallgatása a pápánál

Rómából jelentik a DNB: XII. Pius pápa csütörtökön kihallgatáson fogadta Anglia és Írország meghatalmazott miniszterét. (Rador.)

Közeledés Spanyolország és Portugália között

Lisszabon. Portugália százéves önállósági jubileuma alkalmából emlékkiállítás rendeztek a spanyol-portugál barátság jegyében Tongerona város kolostorában. A kiállításon megjelent Carmona elnök, Salazar miniszterelnök és Nicolau lisszaboni spanyol nagykövet. A kiállításon páratlan értékű kéziratok, könyvek és kódexek szerepeltek. (Rador.)

Elsüllyedt egy francia torpedóromboló

Bernből jelentik a DNB: A francia tengerészeti minisztérium közölte, hogy a Qudaceux nevű torpedóromboló a dakari ütközet során megsérült és elsüllyedt. (Rador.)

APRÓHIRDETÉSEK

A 60094 számú 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt, egyének, vagy tárgyak hirdetése, fűrdő- és gyógyhely-hirdetések szavanként 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavanként 2 leu. A fenti rendelkezések értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

FLIATÁS

Román uricsalád teljes ellátásra vállal jobb családból való diákleányt. Cim: Minervei 2. 4392

ALKALMAZÁST NYER

Intelligens, komoly kiszolgáló kisasszony és tanuló felvételt Kónigsforfer-cukrászdába Str. Brătianu 2. 5055

Utazó, kizárólag jól bevett festék, drogeria és papírszakmában a Regát részére jutalékos alapon felvétetik. Kézrel írott ajánlatokat a kiadó továbbítja. 5038

Önállóan dolgozó fiatal cukrászsegédet keresek. Drifin, Reg. Ferdinand 59. 5042

Periekt szakácsnő, középkora keresetiek Str. Ciosca 12. I. 7. 5027

LAKÁS

Keresek 3 vagy 4 szobás, összkomfortos lakást azonnalra, vagy november elsejére. Cimeket a kiadóba. 5045

Uccal komfortos, háromszobás lakás kiadó. Str. Cicio Pop No 11. 5043

Elegánsan butorozott különbejárta szoba, fűrdőszobahasználattal egy-két személy részére kiadó. Barbu 39, I emelet. 5056

Egyszobás lakás kiadó. Str. Sarmiseghetuza No 12. 5058

Kétszobás, konyhás lakás olcsón kiadó. Midan, Dr. Ratiu-uca 37. szám alatt.

Modern, butorozott szoba, közvetlen fűrdőszobával azonnalra kiadó. Bul. Reg. Maria 18. Érdeklődni a házférfi-ügynöknél. 5057

VÉTEL — ELADÁS

Jókarban levő II. osztályos leánygimnazista könyvek eladók. Kádár, Matei Corvin 1. 5049

Egészen új gyermekkosci és kis gyermekágy eladó. Str. Consistorului 40, ház mesternél. 5022

Vennék 5-6 darab villanymotort, 2 HP-től 10 HP-ig, aradi áramra megfelelőt. Ajánlatokat Kovács S., Str. Oltuz 74. sz. alá kérek küldeni. 5051

Bihar-megyében társi székhelyen, főforgalmu könyvnyomda és papírkészítés eladó, vagy bérbeadó Cim a kiadóban. 5025

Készpenzért

keresek megbízóim részére modern szobaberendezéseket és egyes butorabokat, keleti helyen készített perzsaszőnyegeket, gyári szőnyegeket, ezüst- és dísz tárgyakat. Ajánlok perzsaszőnyegeket butorokat, bőröndöket stb.

Salgóné bizományi izlot, Calea Banatu ui 2.

Billiárdasztal jókarban eladó. Cim: Str. Bucimului 1, Gradiste. 5040

Butorait, eladó dolgait megvesszük magas áron Tempo, Palatul Fischer Eliz. Zalogcédulával olcsón továbbíthatjuk. Előleget nyújtunk. 4601

INGATLAN

Hegyalfán eladó 5 hold szőlő, teljes berendezéssel, lakással. Érdeklődni dr. Salamonnál Str. Alexandru 9. 4972

Eladom, vagy elcserélem Félix-fürdőn levő nyolcszobás házamat aradi házzal. Cim a kiadóban.

Belvárosi, jól jövedelmező üzletház jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 5052

KÜLÖNFÉLÉK

Falkutya találatot. Igazolt tulajdonosa jeleln kezzen a kiadóhivatalban 6-7 között. 4936

Átvennék, vagy bérbe vennék egy Bacănie-re szóló engedélyt. Cimeket Bacănie jellegre a kiadóba kérek. 5050

Vendéglőhelyiség lakással Consistorului 50. kiadó. Érdeklődni Jankernál. Eminescu 7. 5049

Kiadó Bul. Reg. Ferdinand 28 sz. alatt: Üzlet iroda, nagyobb raktárhelyiségek, szüteményhelyiség, üzletnek, raktárnak, esetleg műhelynek, garázs-boksok luxus- és teherautóknak. Szerényebb igényűeknek egy és kétszobás lakások. Információk: Str. Consistorului 6. I. emelet. 5054

HAJÓK

Ingatlanforgalmi iroda Arad B. I. Carol 46. (lakás ugyanott) Telefon 16 95. előnyös ajánlatok: (Árak ezrekben!) 6000: Piacféri, részben új bérházkomplexum, cca 500 ezer hozam. — 4000: Városháza táján kétemeletes, 7 üzlet,

6 összkomfortos nagy lakás, jó tőv. — 3700: U. u. 10 lakásos modern bérház. — 3500: Central hotelhoz közel új, emeletes sarokbérház, modern komfort. 240 ezer hozam. — 3000: Belv. 3 uccára terjedő bérház-complexum jó tőv. — 2000: Köruti 6 lakásos sarokbérház, jó hozam. — 1800: Floria-u.-nál emeletes, 6 lakásos. — 1700: Luther templom áján, főtér mellett, emeletes, 5 bérleményes, modern összkomfort. — 1650: Belv. emeletes sarokház, üzlet, 2 nagy, 5 kis lakás, jó tőv. — 1300: Emeletes új villa, 4 lakás — 1250: Püspökségnél modern 2 lakás. — 1200: Catedralei-tér mellett emeletes üzlet, sarokház, 10% tőv. — 1100: Emeletes nagy bérház, belv. mellett, 14 lakás nagy kert, jó tőv. — 950: 4 lakásos új cottage-villa. — 850: Eminescu u.-nál emeletes, 1x2, 3x1 sz. mind elő-fürdősz. val. nagy kert. — 820: Központban 2x4, 1x2, mind elő-fürdősz., parketa, 500 öl park. — 800: Belv. félemeletes 1x3, 2x2 sz. kompl. fűrdősz. lakások, 2 kis lakás, nagy kert. — 780: Ref. tem plomnál 6 bérlemény, fayanceozott, meli lékhelyiségek, 100 ezer hozam. — 700: Főtér mellett kettős telek, 1x3, 2x2 sz. parkettás lakások — 600: Köruti cottage-villa. — 560: Belv. 1x3, 2x2, 3x1 sz. lakások, nagy kert. — 550: Villanegyedben új 3 és 1 sz. telj. lakás. — 540: Új 6 sz. villa, ömce. park. — 500: Belv. város főútián félemeletes 1x2, 4x1 sz. telj. lakás, összközművek, nagy pince, beépíthető front, telekárban. — 450: Tüzoltóságnál 3 sz., elő-fürdősz., külön kis lakás, nagy kert. — 425: 4. járatnál üzlet, sarokház, mind uccai 5 lakás. — 380: Saguna-úti új, magasfédsztes. külön 2 kis lakás, 400 öl gyüm. — 370: Kath. gimn.-nál 4 sz., fűrdősz. — 350: Belv. 5 lakás, közművek, jó tőv. — 310: Gyermekkorháznál új villa. — 270: Oltuz u. ban 1x2, 4x1 sz. kertes. — 240: Saguna mellett 2x2, 2x1 sz. új ház, 330 öl gyümölcsös. — 180: Saguna utji 5 bérleményes, nagy kertes. — 120: Marasesti u.-nál új sarokház. Telkek, földtek, szőlők, városköztől csereingatlanok. 4896